

Lejárt szavatosságú gyógyszerek

Hogyan szabaduljunk meg tőlük?

Fotó: Nagy Tibor

A koronavírus-járvány kezdetétől bőségesen vásároltunk vitaminokat, lázcsillapítókat, és nagyobb tételben a krónikus betegségeinkre használt gyógyszerekből is, egyrészt, mert szinte mindenki számára fontossá vált az egészség megőrzése, másrészt sokakban feltámadt a félelem, hogy a patikákból kifoghatnak a rendszeresen szedett orvosságai. Ezért olyan mennyi-

séget halmoztak fel, amit nem tudnak elhasználni, és lejárt vagy hamarosan lejár a szavatossági idejük. Hasonló a helyzet az alkalmilag szedett gyógyszerekkel, a fejfájás- és lázcsillapítókkal, a gyomorfertőtlenítőkkel stb. Vagy abban az esetben is, ha egy új gyógyszert ír fel az orvos, a régi orvosságból pedig egy-két dobozzal megmarad. Ilyenkor törhetjük a fejünket, hogy mi legyen ezekkel a számunkra fölösleges gyógyszerekkel.

(Folytatás a 4. oldalon)

Bodolai Gyöngyi

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Nem a rebellió volt a bűnük, hanem a religió

346 éve, 1676. február 11-én szabadította ki Michiel de Ruyter holland tengernagy Nápolyban azokat a magyar prédikátorokat, akiket az ellenreformáció idején hazájukból elűztek és gályarabnak eladtak.

15.

Művészettel a senki cicáiért

Tömbházak tövében, bokrok mélyén tanyáznak, simogatásért, ételdarabkáért dörgölözve dorombolnak köszönhetően – ők a lakótelepek bundás otthonatlanjai, a kőbormacska-familiák, amelyeknek sorsát a legtöbb állatbarát, köztük Eperjesi Noémi marosvásárhelyi képzőművész, rajztanár is a szívén viseli.

17.

Magyar olimpiai csúcs Pekingben

A férfiak 1500 méteres rövidpályás gyorskorcsolyaversenyében ugyanis Liu Shaolin Sándor olimpiai csúccsal nyerte az előfutamát, de futammásodikként továbbjutott a testvére, Liu Shaoang és futamharmadikként Krueger John Henry is.

18.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

A tanévszerkezet mint „gatyagumi”

Bodolai Gyöngyi

Húzd meg, ereszd meg módjára évről évre változik a tanév szerkezete, amióta döntéshelyzetben van a jelenlegi oktatásügyi miniszter. A 2021-es, mondhatni fölösleges és előre nem látott októberi szünetet bepótolandó, a két félév közötti vakációt is – ami a téli sportok gyakorlására lett volna alkalmas – elspórolták a diákoktól az idén.

Bár az általános tanulmányi eredmények szempontjából más európai országokhoz képest gyengék vagyunk, Románia élen jár az oktatással töltött napok számát illetően, ha azokat a rövidség felől vesszük számba. A 179-181 naphoz képest vannak országok, ahol a 200-at is eléri a tanítással töltött időszak. Mai szemmel nézve túlságosan bőkezű volt a miniszter a kéthetes októberi kényszerzünettel, amit a járványhelyzettel indokolt. Mentségére legyen mondva, akkor nem tudhatta, hogy a diákok és tanárok között a későbbiekben terjed el a járvány, jó néhány tanintézet helyzetét szinte megbénítva. Az októberben elvesztett két hetet a két félév közötti szüneti felszámolásával pótolni nem volt a legszerencsésebb lépés. Fáradt, elcsigázott diákok és pedagógusok folytatták futólépésben a tananyag

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

FEBRUÁR

11., péntek

A Nap kel
7 óra 33 perckor,
lenyugszik
17 óra 41 perckor.
Az év 42. napja,
hátravan 323 nap.

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:
max. 10 °C
min. 1 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker 24, 28, 29, 37, 32 + 8 **NOROC PLUS:** 2 6 6 2 0 8

40 8, 26, 10, 37, 36, 29 **SUPER NOROC:** 0 5 9 6 8 5

49 41, 13, 27, 48, 23, 29 **NOROC:** 7 9 5 4 9 7 9

Megyei hírek

Még mindig magas a pozitív esetek száma

A Közegészségügyi Igazgatóság szerdai adatai szerint Maros megyében 14 ezrelék fölé emelkedett a fertőzöttség aránya. Hét településen 20 ezreléknél is magasabb az esetszám, Marosszentkirályon van a legtöbb fertőzött, közel 27 ezrelék, Marosvásárhely 25 ezrelékhez közelít, itt az utóbbi 14 napon 3640 esetet regisztráltak. A Marosvásárhelyi vonzaskörzetében levő települések, Koronka, Jedd, Szentanna és Marosszentgyörgy is 20 ezrelék fölötti pozitív esetet összesítettek.

Közel 700 munkahelyet ajánlanak

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség 684 munkahelyet kínál az álláskeresőknél. Az állások listáját az országos ügynökség honlapjának Maros megyei oldalán, illetve a megyei ügynökség Facebook-oldalán lehet megtekinteni. A cégek eladókat, orvosi asszisztenseket, szakácsokat és szakácssegédeket, vendéglátóipari dolgozókat, textilipari munkásokat, villanyszerelőket, ácsokat, lakatosokat, áruozgatókat, szakképzetlen munkásokat, továbbá mérnököket és gyógyszerészeket is alkalmaznak. A munkahelyajánlatokat naponta frissítik.

Termelők vására

Vasárnapig tart Marosvásárhely főterén a termelők és kézművesek hagyományos vására, amely naponta 10 és 20 óra között látogatható. A vásárlók ékszerek, natúr kozmetikumok, szappanok, élelmiszertermékek, méz, sütemények, szörpök, házi kenyér, édesség és különféle italok gazdag kínálatából válogathatnak.

Üzemelnek a közeli sípályák

A Bogdán sípálya a hét végén, február 11. és 13. között 10-től 17 óráig tart nyitva, hasonlóképpen a szovátai sípálya is. A Havas Bucsinon pénteken és szombaton 10-19 óra között, vasárnap 10-17 óra között üzemel a felvonó. Itt hét közben is lehet sízni, 12 és 17 óra között.

Terápia szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány március 3-6. között négy napos terápiás programot szervez férfi és női szenvedélybetegeknek és hozzátartozóiknak Magyarózdán. A felvétel előzetes személyes beszélgetés alapján történik. Jelentkezni február 26-ig lehet Marosvásárhelyen, McAlister Magdolnánál, a következő telefonszámon: 0742-653-331.

A Köteles utcában bocsátják ki a tűzvédelmi engedélyeket

A Horea Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség a tűzvédelmi és polgárvédelmi engedélyeket ideiglenesen a marosvásárhelyi Köteles Sámuel utca 33. szám alatt bocsátja ki, a szükséges dokumentációt is itt kell benyújtani. A felügyelőség e részlege hétfőn 8.30 és 18.30 óra között, míg keddtől péntekig 8.30 és 16.30 óra között fogadja az ügyfeleket. Érdeklődni a 0265/250-609, a 0265/250-608 és a 0265/250-611-es telefonszámon lehet.

*Isten éltesse!

Ma BERTOLD és MARIETTA, holnap LÍVIA és LÍDIA napja. LÍVIA: latin nemzetségnév női alakja, jelentése: kékes, ólomszínű. LÍDIA: görög eredetű, jelentése: az ókori, gazdagságáról híres Lídiából való nő.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. február 10.

1 EUR	4,9450
1 USD	4,3218
100 HUF	1,3973
1 g ARANY	254,6604

Megjelent a Helikon idei harmadik száma

Megjelent a Helikon 2022/3-as lapszáma, benne Haklik Norbert *Sörténelem* című rövidpróza-sorozatának legújabb része, valamint Márton Evelin *Lapszéli jegyzet* című vezércikke. Interjút Demeter Zsuzsa közöl Varga P. Ildikó irodalomtörténésszel, műfordítóval, az Erdélyi Múzeum főszerkesztőjével, akinek fordításában Pirkko Saisio *Vörös válókönyv* című regényének részlete olvasható.

Verset közöl Balázs K. Attila és Kézdi Imola; prózát Bene Zoltán, Debreceni Balázs és Tóth Mária; esszét Árkossy István. A PAVILON 420-ban

Szeder Réka és Vasas Tamás versei olvashatók, prózát Juhász Tamás közöl. Ruxandra Novac *Abwarda* című kötetéből Száva Csanád fordításában olvashatók részletek. A Stelláriumban Lázár Kinga kritikája van Sofi Oksanen *A kutyafuttató* című kötetéről.

A Kinematográfban Farkas Boglárka ír a *Mátrix: Feltámadások* című filmről, a Theátrumban Bartha Réka színikritikája olvasható a sepsiszentgyörgyi Andrei Mureşanu Színház *Elűntek* című előadásáról, amelyet Elise Wilk drámája alapján adtak elő. Kritikát Kovács Péter Zoltán közöl Tompa

Andrea Haza című regényéről, fülszöveget Ádám Szilamér jegyez Nagy Hajnal Csilla *Hét* című kötetéről, illetve Tankó Andrea ír a *Sosemvolt Cigányország* című antológiáról. Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás rövid esszéje olvasható Jaco Pastoriusról, az Artefaktumban Molnár Emese ír Szent Zágon In the CONCRETE című kiállításáról, amelynek anyagával a jelenlegi lapszámot illusztrálták.

A lapszám teljes tartalomjegyzéke az alábbi hivatkozáson érhető el: <https://www.helikon.ro/wp-content/uploads/2022/02/02.-TARTALOM.pdf>

Befektetés a jövőbe?

A PNL megszavazta Marosvásárhely idei költségvetését

Eltökélt szándékunk, hogy megváltoztassuk városunkat, hozzájáruljunk fejlődéséhez, és ennek érdekében minden szükséges lépést megteszünk. Igaz, még mindig nehéz időszakot élünk, de azonnal be kell fektetnünk a jövőbe! – nyilatkozta Horatiu Suciú, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) marosvásárhelyi szervezetének elnöke.

A liberálisok közleményben jelentették be, hogy megszavazták a költségvetést, és elégedettek, mert javaslatukra belefoglalták a 2022-es költségvetésbe egy 200 férőhelyes, többszintes parkoló tervét az egészségügyi líceum környékén. Azt is értékeli, hogy a költségvetésben jelentős összegeket különítenek el oktatásra, infrastrukturális beruházásokra és külső –

állami és európai, vissza nem térítendő – finanszírozású projektekre is.

A liberálisok szerint jelentős összegeket különítettek el utcák, járdák, parkolók javítására, valamint játszótérek, pihenő- és kisállatjátszóterek javítására, karbantartására, valamint a meglévő föld alatti konténer javítására, illetve, hogy idén első alkalommal különítettek el pénzt egy kísérleti projektre, amely kártyás hozzáférésű föld alatti konténer rendezését írja elő.

Ugyancsak jelentős összegeket szánnak többéves kötelezettségvállalási keretből Marosvásárhely több óvodájában, iskolájában és középiskolájában elvégzendő javítási munkálatokra.

A továbbiakban kijelentik: „Folytatjuk az olyan folyamatban lévő projekteket, mint a marosvásárhelyi

forgalomirányítási rendszer, a város elhagyott és használaton kívüli területeinek funkcionális átalakítása és újrahasznosítása, a városi terek multifunkcionális központú fejlesztése a lakóövezetekben, valamint az energiahatékonyság növelését célzó munkák Marosvásárhelyen”.

A liberális tanácsosok által támogatott legfontosabb pontok között szerepel egy iskolai campus építésének megkezdése, videós megfigyelő szolgáltatások az önkormányzat iskoláinak területén, az ösztöndíjak és egyéb díjak odaítélése, javítások, beruházások, digitális tananyagok a marosvásárhelyi iskolák számára.

Ezenkívül támogatják a nagy infrastrukturális beruházásokat. Ezek részletes leírása benne van a közleményben. (mózes)

RENDEZVÉNYEK

A Magyar Diáktanács kongresszusa

Február 12-én, szombaton 16 órától tartja III. kongresszusát a Maros Megyei Magyar Diáktanács. A Kultúrpalota nagytermében ez alkalommal elnökségi beszámolóra, a

politikai platform bemutatására, a munkacsoport díjazására, a Bernády-díj átadására és tisztújításra kerül sor.

Balázs Mihály kiállítása

Február 13-án, vasárnap 12 órakor a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János kiállítótermében (Bolyai tér 13. sz.) megnyílik Balázs Mihály grafikai kiállítása. Megnyitja és a kiállítást méltatja Czirjék Lajos, a Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének elnöke.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.

REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro

Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Megérkeztek az első amerikai katonai konvojok is

Megérkeztek Romániába a NATO-csapaterősítést szolgáló első, hadfelszerelést szállító amerikai katonai konvojok is – közölte csütörtökön a védelmi minisztérium (MAPN).

A nyerges vontatókra helyezett páncélosokból és más katonai járművekből álló menetoszlopok csütörtökre virradóra, Nagylaknál lépték át a határt, majd hajnalban, a román katonai rendőrség kíséretében folytatták útjukat a román főváros, illetve a Fekete-tenger partvidékén található Mihail Kogălniceanu légi támaszpont felé.

Az amerikai védelmi minisztérium a múlt héten jelentette be, hogy az

orosz–ukrán feszültség miatt mintegy ezer katonát vezényel át Németországból Romániába. A MAPN közleménye szerint a Romániában állomásozó NATO-csapatok megerősítésére érkező amerikai katonai kontingens a Task Force Cougar (Puma harci kötelék) nevet viseli, gerincét pedig a németországi Vilseckben állomásozó 2. páncélos lovasezred Stryker harcjárművekkel felszerelt gépkocsizó lövészszázalója képezi, amelyet tüzer-, utász- és más támogató alegységek egészítenek ki.

Hamarosan további amerikai haditechnikát szállító konvojok és a zászlóalj katonái is megérkeznek Romániába – közölte a védelmi tárca.

Vasile Dincu védelmi miniszter kedden megerősítette: már több mint száz amerikai katona érkezett az országba, hogy a román logisztikai szakemberekkel együttműködve előkészítse az amerikai csapaterősítést.

A román média szerint eddig mintegy 900 amerikai katona állomásozott Romániában a Konstanca közelében található – az iraki csapatkivonás közben is használt – Mihail Kogălniceanu légi támaszponton, az amerikai rakétapajzs létesítményeit befogadó dél-romániai Deveselun és az aranyosgyéresi katonai repülőtéren, ahova az amerikai MQ-9-es Reaper drónokat hozták. (MTI)

Romániában tavaly 180 ezer alá csökkent a megszületett gyerekek száma

Tavaly 180 ezer alá csökkent Romániában az élve született gyermekek száma, amely a statisztikai intézet által csütörtökön közzétett adatok szerint az elmúlt tizenéves év legalacsonyabb születésszámát jelenti.

Tavaly 179 854 gyerek született élve Romániában, ami tavalyelőtthöz képest csaknem 11 százalékos csökkenést jelent. 2020-ban 201 849 gyerekek szüle-

tett, így 2021-ben 21 995 gyerekek kevesebb jött világra. A csütörtökön közzétett adatok szerint az elmúlt tizenéves év alatt legutóbb 2011-ben csökkent 200 ezer alá az élve született gyerekek száma, akkor 196 242 világra jött gyereket jegyeztek fel. Tavaly viszont ennél is kevesebb, 179 854 gyerek született.

A román média szerint a tavalyi születési szám 1930 óta a legalacsonyabb.

A tavalyi év az elhalálozások szem-

pontjából is rekordnak számít, hiszen 334 832 halálesetet jegyeztek, amely az elmúlt tizenéves évben a legmagasabbnak számít. 2021-ben csaknem 11 százalékkal többen haltak meg, mint 2020-ban.

Az elmúlt tizenéves évben a 2018-ban jegyzett elhalálozások száma volt kiemelkedő, akkor több mint 265 ezren haltak meg egy év alatt, számuk 2020-ban 298 651-re nőtt. (MTI)

EU-prognózis: az energiaárak várhatóan tovább emelkednek

Noha a gazdasági növekedés a téli lassulást követően várhatóan ismét lendületet vesz, az energiaárak további emelkedése magasabb inflációs nyomást és fékeződő gazdasági növekedést okoz – közölte az Európai Bizottság a csütörtökön közzétett téli gazdasági előrejelzésében.

Paolo Gentiloni gazdaságpolitikai biztos a prognózist ismertette elmondta: az előrejelzés szerint a 2021-es jelentős, 5,3 százalékos bővülést követően az EU gazdasága 2022-ben 4,0 százalékkal, 2023-ban pedig 2,8 százalékkal fog növekedni.

Az euróövezetben idén is 4,0 százalékos növekedés várható, ami 2023-ban 2,7 százalékra mérséklődik. Az EU egészének GDP-je 2021 harmadik negyedében érte el a koronavírus-világjárvány előtti szintet, 2022 végére várhatóan valamennyi tagállam túllépi ezt, amit a magas energiaárak és ellátási láncok folyamatos zavarai befolyásolhatnak.

A tavaly tavasszal indult és kora őszi töretlenül folytatódó erőteljes gazdasági fellendülés után a növekedési lendület az EU-ban a 2021 utolsó negyedében 0,4 százalékkal lassult az előző negyedévi 2,2 százalékról.

Elmondta, a gazdasági növekedés alakulását továbbra is a világiárvány alakítja, a logisztikai és ellátási nehézségek, köztük a fémárak és egyes fémárak hiánya szintén nehezíti a termelést, legalább az idei év első felében. Kiemelte ugyanakkor: az előrejelzés azt feltételezi, hogy a koronavírus-fertőzés jelenlegi hullámának a gazdaságra gyakorolt nyomása rövid életű lesz. Az ellátási feltételek normalizálódásával és az inflációs nyomás mérséklődésével a gazdasági aktivitás várhatóan visszanyeri erejét. A folyamatosan javuló munkaerőpiac, a magas háztartási megtakarítások, a továbbra is kedvező finanszírozási feltételek, valamint a járvány utáni helyreállítást segítő uniós eszköz (RRF) teljes körű kiaknázása egy elhúzódó és erőteljes expanziós szakasz fenntartását szolgálja.

Az inflációs várakozások az őszi előrejelzéshez képest jelentősen felfelé módosultak, ami a magas energiaárak hatásait, valamint az inflációs nyomás más árucategóriákra gyakorolt, öszi óta tartó erősödését is tükrözi. A tavaly negyedik negyedévi rekord magasságú 4,6 százalékos infláció után az előrejelzések szerint az euróövezet inflációja 2022 első negyedében eléri a 4,8 százalékos

csúcst, és az év harmadik negyedévéig 3 százalék felett marad. Ahogy a kínálati korlátok és a magas energiaárak okozta nyomás enyhül, az infláció várhatóan 2,1 százalékra csökken az év utolsó negyedében, mielőtt az Európai Központi Bank által meghatározott 2 százalékos célszám alá zuhan 2023-ban.

Az euróövezet inflációja a 2021-es 2,6 százalékról (2,9 százalék az EU egészében) 2022-re 3,5 százalékra (3,9 százalék az EU egészében) emelkedik, majd 2023-ban 1,7 százalékra (1,9 százalék az EU egészében) csökken. A növekedési és inflációs kilátások kockázatait jelentősen súlyosbítják a Kelet-Európában tapasztalt geopolitikai feszültségek – emelte ki.

Noha a világiárvány gazdasági tevékenységre gyakorolt hatása idővel gyengül, a még érvényes korlátozó intézkedések és a munkaerőhiány visszahúzza a gazdasági aktivitást, és a vártnál hosszabb ideig zavarhatja meg a kritikus ellátási láncok működését. A lakossági kereslet ugyanakkor a vártnál erőteljesebben nőhet, amint az a gazdaságok 2020-as újranyitások már tapasztalható volt, továbbá a helyreállítási eszköz által ösztönzött beruházások is erősebb lendületet adhatnak a gazdasági aktivitásnak – írták. (MTI)

Ország – világ

Bűnügyi vizsgálat a miniszterelnök doktori dolgozatának ügyében

Úgynevezett in rem kivizsgálást indított a bukaresti legfőbb ügyészség egy panasz alapján, miszerint Nicolae Ciucă miniszterelnök plagizált doktori dolgozata megírásakor. Az értesülést megerősítette Alexandru Ionescu ügyész, a legfőbb ügyészség sajtószóvivője, aki szerint január végén iktatták a szóban forgó panaszt. A PressOne portál nevüket elhallgatni kívánó forrásokra hivatkozva azt állítja, az ügyészek több dokumentumot is elvittek a bukaresti Nemzetvédelmi Egyetemről (UNAP), köztük a kormányfő doktori dolgozatát. A PressOne újságírója, Emilia Șercan január 18-án megjelent cikkében azt írta, hogy a kormányfő 138 oldalas hadtudományi doktori disszertációjának legalább 42 oldalán plagizált. Ezután a bukaresti Nemzetvédelmi Egyetem közölte, megvizsgálja, hogy a miniszterelnök doktori disszertációja megfelel-e a tudományos etika normáinak. (Agerpres)

Érvénytelenítették az úzvölgyi katonatemető román parcellájának építési engedélyét

A Bákó megyei törvényszék csütörtökön kimondott ítéletében érvénytelenítette az úzvölgyi katonatemető román parcellájának az építési engedélyét, és a törvénytelen építmény lebontását rendelte el. Az ítélet kivonatát a romániai bíróságok portálján tették közzé. A törvényszéki határozat nem jogerős, a hivatalos közlés utáni 15 napon belül lehet fellebbezést benyújtani ellene. (MTI)

Morawiecki: Putyin politikai célja a NATO szétverése

Vlagyimir Putyin orosz elnök politikai célja a NATO szétverése, ezért fontos az egység határozott felmutatása a szövetségesek részéről – jelentette ki Mateusz Morawiecki lengyel kormányfő csütörtökön Varsóban, a Boris Johnson brit miniszterelnökkel tartott közös sajtóértekezleten. Morawiecki megítélése szerint csak az észak-atlanti szövetség keleti szárnyának erősítése révén tartható fenn a béke a régióban. Fontosnak nevezte a „hidépítést” is Oroszország felé, de ennek alapfeltétele, mint aláhúzták, a béke. Az orosz agresszió egyik lehetséges eszközének nevezte az Északi Aramlat-2 gázvezeték, és ismét felszólította Berlint a projekt leállítására. (MTI)

A tanévszerkezet mint „gatyagumi”

(Folytatás az 1. oldalról)

pótlását, hol tantermi, hol távoktatással, hiányzó diákokkal és helyettesítő tanárokkal, ahol volt erre lehetőség.

A kimaradt szünet miatt mégsem az érdekeltek tiltakoznak a lehangosabban. A sífelvonókat működtető ország egyesület petíciója – amihez a síoktatók is csatlakoztak – mozgatta meg a közvéleményt. A petícióban a kéthetes februári szünet visszavezetését kéri, és indokként azt hozzák fel, hogy diákok a téli sportok gyakorlása révén kapcsolódhatnak ki, amit egyre több sípálya biztosíthatna. A háttérben az aggodalmon túl a nem titkolt gazdasági érdekek húzódnak meg, hiszen az utóbbi időben megcsappant a vendégek száma. Egyébként az is elhangzott, hogy Románia a térségben az egyetlen olyan ország, amely bővelkedik hegyes vidékekben, ennek ellenére törölték el a sívakációt. Ha azonban a diákok többségének a lehetőségeire gondolunk, ők úgysem jutottak volna el az egyébként nem olcsó sport gyakorlásának helyszíneire, a síoktatást viszont szervezett módon minden diák számára biztosítani kellene, ahogyan azt is, hogy úszni tanuljanak.

Ettől nagyon messze vagyunk, miközben a tanügyminiszter a jövő szeptember 5-re előre hozott tanévkezdésben és a korábbi, így a februári szünet visszavezetése mellett az évharmadokra osztott tanévben gondolkodik. Indoklása szerint nagyon hasznosnak és célravezetőnek tartja, hogy három írásbeli dolgozattal történjen a diákok tudásának a felmérése. Igérete szerint ezt fogja közvetítára bocsátani, kérdés, hogy meghallgatja-e a szakmabeliek véleményét.

Arról sajnos mostanában már nem esik szó, hogy a tanév rendjével, a szünetekkel való zsonglörködés helyett a tananyag szerkezetén és mennyiségén kellene változtatni ahhoz, hogy ne 12-13 kilós iskolatáska súlya alatt görnyedjen 3-4 óra körül hazáig egy 11-13 éves diák.

Máltában bíróság elé állították a volt uniós biztost

Máltában vesztegetéssel és befolyással való üzérkedés vádjával bíróság elé állították John Dalli, az Európai Unió volt egészségügyi biztosát egy dohánylobbibránnyal összefüggésben, amely a politikusi évtizeddel ezelőtti lemondásához vezetett – számolt be az Euractiv brüsszeli hírportál.

A 72 éves volt politikus, aki szerdán jelent meg a bíróság előtt, határozottan tagadja, hogy szerepet játszott az angol nevű snusnak nevezett dohánytermék tilalmának eltörlésére irányuló erőfeszítésekben.

A snus szopogatható, füstmentes dohányáru, amelyet kis tasakokban árulnak, főképpen Svédországban és Norvégiában.

Dalli egyik akkori munkatársát, Silvio Zammit azzal vádolják, hogy 60 millió eurós kenőpénzt kért a snus gyártójától, a Swedish Matchtól a dohánytermékre vonatkozó tilalom feloldása érdekében.

A biztos 2012 októberében lemondott uniós tisztségéről, miután az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) vizsgálatot folytatott a Swedish Match által benyújtott panasz nyomán.

Korábban Daphne Caruana Galizia máltai oknyomozó újságíró Running Commentary című blogjában különböző vádakot fogalmazott meg Dalli ellen. A tisztségviselőt egyebek között „züllött bűnözőnek” nevezte.

Az újságírónővel autójába rejtett pokolgép végzett 2017-ben, miután számos, a szervezett bűnözéssel összefüggő

korruptációs esetet és pénzmosással kapcsolatos ügyet derített fel, kellemetlen helyzetbe hozva több, magas pozícióban lévő máltai politikust és kormányzati tisztségviselőt.

A dohánylobbibránnyal kapcsolatos ügyben az OLAF azt állapította meg, hogy nem cserélt gazdát pénz, és a hivatal nem talált meggyőző bizonyítékot Dalli közvetlen részvételére, de úgy ítélte meg, hogy a tisztségviselő tudott ezekről az eseményekről.

Dalli többször is azt állította: a dohánylobbi megtévesztette, hogy késleltesse a dohányzásellenes törvény tervezetét.

Máltában gyorsan vádat emeltek Zammit ellen, de az ügye még mindig folyamatban van. Dalli ellen csak nemrég léptek fel. (MTI)

Lejárt szavatosságú gyógyszerek

Hogyan szabaduljunk meg tőlük?

(Folytatás az 1. oldalról)

Vannak, akik nyugodt lélekkel bedobják a háztartási hulladék közé, a folyékony orvosságokat pedig a vécékagylóba öntik, és nem törődnek azzal, hogy mennyire káros hatással lehetnek a környezetre, földre, vízre, levegőre, az állat- és növényvilágra. Külföldi kutatások igazolják, hogy a felszíni vizekben egyre több az antibiotikumok, hasonlóképpen a lelki működést befolyásoló úgynevezett pszichotróp szerek maradványa, továbbá, hogy ilyen szempontból Európában a Duna az egyik legszennyezettebb folyó. A szennyvíztisztító állomásokon pedig nem tudják ezeket a gyógyszerzennyeződések kiszűrni.

A patikatörvényben nem szerepel

– Mi a megoldás, hogy úgy szabaduljunk meg a főleg szerves gyógyszerektől, hogy ne tegyünk kárt a természetben? – teszik fel környezettudatosan gondolkodó honfitársaink a kérdést. Bár a civilizált országokban megoldották, Romániában évek óta folyik ez a típusú környezetszennyezés, holott, ha nem akarunk távolabbi tekinteni, például lehetett volna venni akár a szomszédos Magyarországtól is. Ott a gyógyszertárakban és más gyógyszerforgalmazó egységekben elhelyezett zárt gyógyszerhulladékgyűjtő dobozokba lehet bedobni a gyógyszert, amire a kliensnek már nincs szüksége, és ahonnan rendszeresen elszállítják és megsemmisítik. Kivételt képeznek a kábítószerek minősülő orvosságok, amelyeket a gyógyszerésznek kell átadni, mert megsemmisítésük külön történik. A tűz- és robbanásveszélyes spray-eket, akár csak az injekcióstűket, az egészségügyi egységekben levő veszélyesanyag-gyűjtőkben lehet elhelyezni.

– Feltehetően a gyógyszertárakban is maradnak meg lejárt szavatosságú orvosságok, mi történik ezekkel? Marosvásárhelyen például van-e olyan patika, amelyik beveszi a lakosságtól a lejárt gyógyszere-

ket? – a kérdésre Logigan Nicoletától, a Gyógyszerészek Maros Megyei Kollégiumának elnökétől kértünk választ.

Mint elmondta, a gyógyszertárak komoly pénzt fizetnek azért, hogy a gyógyszereket, amelyeknek lejárt a szavatossági ideje, a megsemmisítésükkel foglalkozó vagy a megsemmisítő helyekre továbbító cégek elszállítsák. A kábítószerek minősülő és a pszichotróp orvosságok adminisztrálása és megsemmisítése még bonyolultabb eljárás nyomán lehetséges. A tevékenység hatékonyságának a növekedése nyomán viszont kevesebb a lejárt szavatosságú orvosság – vélekedett.

A továbbiakban leszögezte, hogy a gyógyszertárak működésére vonatkozó 2008. évi 266-os számú, többször módosított jogszabály nem tartalmazza a patikáknak a lejárt szavatosságú gyógyszerek begyűjtésére vonatkozó kötelezettségét, mivel ezekben nincsen megfelelő helyiség és gyűjtődoboz erre a célra. Nem lehet átvenni a feliratuk szerint érvényes gyógyszereket sem, mert a működésükre vonatkozó előírásokban erre sincs törvényes felhatalmazásuk a gyógyszerészeknek.

Véleménye szerint erről a tevékenységről a környezetvédelmi törvény rendelkezik.

Az Egészségügyi Minisztérium feladata

A továbbiakban Székely Annamáriától, a Maros Megyei Környezetvédelmi Örség vezetőjétől érdeklődtünk, aki tájékoztatott, hogy az egészségügyi tevékenységből származó anyagok és a gyógyszerhulladék kezeléséről is a hulladékgazdálkodásról szóló 2021. évi 92-es sürgősségi kormányhatározat rendelkezik. Az Európai Parlament és Tanács 2018. évi 851-es direktívája fogalmazza meg a tagországok kötelezettségét az EU által megszabott törvényes keretek megalkotására az egységes európai hulladékgazdálkodás érdekében.

Az 51-es cikkely rendelkezik az Egészségügyi Minisztérium kötele-

zettségeiről ezen a téren, amelyek a következők: felmérés készítése az egészségügyi tevékenységből származó hulladék környezetbe gyakorolt negatív hatásáról, stratégia kidolgozása a hulladék kezelésére és mennyiségének csökkentésére, a sajátos szabályok megfogalmazása, tájékoztató anyag, utasítások, normák kidolgozása a lakosságtól származó gyógyszerhulladék kezelésére.

A helyhatóságok sem maradnak ki ebből a tevékenységből. A 60. cikkely szerint kötelesek követni az egészségügyi tevékenységből származó hulladék kezelését és a megfelelő gyűjtőhelyek kialakítását, különösen a veszélyes hulladékokat illetően, és tájékoztatni a lakosságot a szelektív hulladékgyűjtésről.

Törvénytervezet van, megoldás még nincs

Mivel a szálak az Egészségügyi Minisztériumhoz vezetnek, dr. Vass Leventét, a tárca államtitkárát kértük meg, hogy tisztázza, ki, hol és hogyan fogja begyűjteni a lakosságtól származó lejárt szavatosságú gyógyszereket.

– Nagyon nehéz és ugyanakkor érdekes szabályozásról van szó. Alapja, hogy európai viszonylatban bizonyítottan magas a folyóvizekben egyes gyógyszerhatóanyagok, így az antibiotikum-maradványok és más, gyakran használt gyógyszerek koncentrációja, ezek fertőzik a természetet. A környezetvédelmi előírások szerint el kell égetni, meg kell semmisíteni ezeket. Az Egészségügyi Minisztérium szabályozása szerint normális működésük biztosítása érdekében a patikák külön szerződést kell hogy kössenek lejárt szavatosságú gyógyszereik elszállítására és megsemmisítésére. Ez a szerződés csak a saját polcaikról levett gyógyszerekre érvényes, amelyeket a határidejük lejártával félretesznek, majd az erre szakosodott cégek elszállítják és megsemmisítik a megkötött szerződés értelmében. A lakosságtól származó gyógyszerek bevételére külön szabályozás lenne szükséges,

Fotó: Bodolai Gyöngyi

amely a tárolási helyet is megszabja. Ezt viszont a patikák kötelezettségeire vonatkozó törvények, rendeletek nem írják elő. Az eljárás jelentős többletköltségeket róhat a gyógyszertárakra, amelyeknek olyan orvosságokat is be kellene venniük, amelyeket nem tőlük vásároltak, továbbá a termelők és a nagybani gyógyszerlerakatok költségeit is terheli.

A megoldásra a Mentsétek Meg Romániát Szövetség nyújtott be két törvénytervezetet a parlamentbe. Ezek kapcsán a szaktárca támogatási nyilatkozatot adott ki, megjelölve azokat az érzékeny pontokat, amelyeket módosítani kellene a két tervezet használhatósága érdekében. A következőkben egy szabályozási mechanizmus véglegesítését és tökéletesítését várnánk el a két törvénykezdeményezéstől, ezért az Egészségügyi Minisztérium nem nyújt be újabb módosításokat, viszont aktívan részt kíván venni abban a folyamatban, amely a szenátusban, majd a képviselőházban egy jó törvény kidolgozásához vezet a visszavételi kötelezettség szabályozását illetően. Fél évvel ezelőtt írtam meg a kormánynak a törvénytervezetekre vonatkozó támogató nyilatkozatot az Egészségügyi Minisztérium részéről, természetesen azzal a néhány pontosítással, amire majd oda kell figyelni a törvény elfogadásakor.

– A magyarországi példán kívül hogyan oldották meg más országokban?

– Speciális gyűjtőpontok vannak kialakítva, ahova ezeket a gyógy-

szereket be lehet dobni úgy, hogy a tárolókból nem lehet kivenni, és az önkormányzatok feladata ezeknek a gyógyszereknek az összegyűjtése és semlegesítése. Abból kiindulva, hogy ez a tevékenység külön-külön minden patikára rendkívül nagy raktározási és költségvetési terhet ró, és nem felel meg a gyógyszertárak számára kötelező higiéniai előírásoknak, elképzeléseink szerint a gyógyszergyártó és gyógyszerforgalmazó nagykereskedők támogatásával az önkormányzatok szintjén nyitnánk egészségügyi és környezetvédelmi minisztériumi segítséggel és felügyelettel olyan gyűjtőpontokat, amelyeket aztán rendszeresen kiürítenek. Ehhez olyan tározóedények szükségesek, amelyekből sem szilárd állapotban, sem oldott formában nem kerülhet ki a gyógyszer, és a helyhatóság gondoskodik a hulladék elszállításáról oda, ahol a tartalmukat – a csomagolóanyagot és a hatóanyagokat szétválasztva – külön folyamat során megsemmisítik. Ily módon térfogatilag is csökkenthető ennek a szemétnak a mennyisége, amely speciális égetést igényel.

Sürgősen megoldandó problémáról van szó, ami magára a begyűjtésre, illetve a lakosság tájékoztatására, dobozok feliratozására vonatkozik, és tartalmazza, hogy mit kell tennie az el nem használt gyógyszerrel a betegnek, a vásárlónak.

Ide tartozik az is, amit helyenként tapasztalnak a gyógyszerészek, hogy segítő szándékkal a megmaradt gyógyszert is beadnák a patikába azok, akik nem használták el, de ez sem lehetséges, mivel nem lehet tudni, hogy az előírások szerint tárolták-e vagy sem.

Ha nem gyógyszerész, orvos vagy asszisztens által egészségügyi intézményben megnyitott dobozról van szó, a benne lévő gyógyszer, fiola már elhasznált gyógyszernek minősül, és nem lehet semmilyen formában visszavenni. Természetesen családon belül egy-egy megmaradt gyógyszer a családtagnak átadható, de ilyen esetekben is figyelni kell a szülőnek vagy a szülőről gondoskodó gyermeknek a szavatossági időre, és arra, hogy az orvosságot ne tévesse össze hasonló kiserelésű gyógyszerrel, aminek be nem látható következményei lehetnek – figyelmeztetett az államtitkár.

Ennyit sikerült kideríteni a lejárt szavatosságú idejű gyógyszerhulladék sorsáról. A probléma pillanatnyilag megoldatlan, és a parlamenten múlik, hogy mikorra hoz törvényt az ügyben. Addig is marad a fogyasztó tanácstalansága, hogy hol landoljon a kidobandó gyógyszer.

Fotó: Nagy Tibor

SZÍNES VILÁG

XIX. évf. 6. (796.) szám, 2022. február 11., péntek

Minszktől Grodnóig

Dr. Ábrám Zoltán

(Folytatás február 4-i
lapszámunkból)

Báthory városa

Grodno (Hrodna) a lengyel határtól 17 km-re, a litván határtól 25 km-re fekszik. Az ország 5. legnépesebb városa több mint háromszázezer lakossal. A város első írásos említése 1128-ból származik. A 12. században a Grodnói Fejedelemség székhelye volt, a litván és a lengyel határhoz való közelsége révén nagy kereskedelmi és stratégiai jelentőséggel bírt. 1389-ben a nagyfejedelemség területén elsőként itt engedélyezték a zsidók letelepedését, akik aztán hamarosan a város egyik meghatározó népcsoportjává váltak. A 16. században a lengyel-litván államszövetség egyik legfontosabb városa lett, Báthory István fejedelem itt építette fel reneszánsz stílusú palotáját, és itt halt meg 1586-ban. A 17–18. században Hrodna hanyatlásnak indult, ugyanakkor az 1770-es évektől elkezdődött a lassú iparosítás, számos manufaktúra létesült. Rövid ideig orvosi akadémia is működött itt (1775–1781 között), amely a mai Fehéroroszország leghíresebb orvosi egyeteme elődjének tekinthető. A cári idők, majd a szovjet uralom nem kedvezett a város műemlékei ér-

tékmegőrzésének, ám 2003-ban nagyszabású műemlék-restaurálásba kezdtek, így Grodno mára az ország egyik leglátogatottabb műemlék városává vált, ahol sikerült fenntartani a történelmi központot. Számos kultúra és korszak keveredik itt, a palotakomplexumoktól a múlt század modern épületeiig. Grodnóban rengeteg múzeum található, a legismertebb a történelmi és régészeti, a vallászmúzeum, a börtönök múzeuma és mások.

Grodno látképét három római katolikus templom és két kastély (vár) uralja. A legközpontibb helyen a Szent Ferenc-templom van, ahonnan az egykori bencés kolostor és temploma aljáig tartó széles út Báthory nevével bír (vulica Batori – belarusz nyelven, nyilván bonyolultabb cirill írásmódban). Az utcasarkon a Batorievka (Báthory-palota), arrább a Báthory kávézó és üzlet. A kávézóban középkori lengyel és litván nemesi címerek másolatai lógnak a falon, a bejáratnál vallási jelképek, továbbá a középkori várost ábrázoló festmény.

A rövid, háromnyelvű (fehérorosz, orosz, angol) leírás szerint a régi kastély 12–19. századi műemlék, amely hercegek, nagyhercegek és királyok székhelye volt a lengyel-litván dualizmus korában. A kastélykomplexumban történelmi és régészeti múzeum várja a látogatókat, a 12. századi hercegi palota és az altemplom maradvá-

Csernobili emlékmű (Minszk)

Sarló és kalapács a homlokzaton

nyait sikerült megőrizni. A leírás kiemeli, hogy a kastélyhoz vezető mintegy háromszáz éves híd a legrégebbiek közé tartozik az egész országban. Manapság a régi kastélyt a leírásokban, több internetes honlapon is, ugyanakkor a közbeszédben egyaránt Báthory-kastélyként szokás emlegetni.

Az új kastély leírásában 18–20. századi műemléket említ, amely volt királyi palota (18. század), katonai kórház (19. század, 20. század első fele), valamint a Fehérorosz Kommunista Párt területi székhelye (1951–1991). Kiemelkedő történelmi eseményként a szöveg megemlíti, hogy itt állomásozott a lengyel-litván második ezred 1793-ban, 1793. május 27-én itt ülésezett a régi Lengyelország utolsó rendi országgyűlése (szejm), és itt nyújtotta be lemondását az utolsó lengyel-litván uralkodó 1795-ben.

Az egyik angol nyelvű szórólap Grodno (Hrodna) történelmi városrészeinek térképét tartalmazza, és összesen harminc látványosságot sorol fel egy-egy kép és rövid leírás kíséretében. Az utolsó a Batorjevka (Batorievka), azaz a Batori-ház, egykori Batori-palota. A szövegből megtudható, hogy a lengyel király és litván nagyherceg Báthory palotájáról van szó, melyet reneszánsz stílusban építettek a párizsi Scottó építész tervei alapján a tizenhatodik század második felében. A tizenhetedik században átépítették. Az

épület egy része földig égett az 1885-ös tűzvészben. Az újjáépítést követően a palota kinézete megváltozott. Fénykép, kivételes módon, nem áll a szám és a szöveg mellett. Nyilván, az egykori Báthory-palota fénykora már lejárt, már csak a történelmi emlékezetben él. Az egykori palotát építtető király-nagyhercegről, valamint három évszázaddal később a kommunista eszméket éltető Marx Károlyról elnevezett utcák találkozásánál fekszik az épület. A sarkán a városban levő műemlékeknek kijáró tábla.

A Batorievka épülete a szovjet időben évtizedeken át az anatómiai tanszéknek nyújtott otthont. A Grodno Orvostudományi Egyetem Humán Anatómiai Tanszéke itt működtette a fejlődési rendellenességeket bemutató teratológiai múzeumot. Miután az egész tanszék elköltözött, „hátramaradt” az embriológiai múzeum, az úgynevezett Kunstkamera. A turisták meg-meglátogatták, miközben a főtéren sétálgattak, hiszen könnyű rátalálni az értékes gyűjteményre. Jó néhány éve a múzeumot is elköltöztették az egyetemi campus egyik új épületébe, és azóta az épület még elhanyagoltabb lett. Igaz, ide költözött az a speciális tanszék, amely egy külön – nálunk nem létező, számunkra idegen – tantárgy keretében felkészíti a frissen bejutó diákokat arra, hogyan készüljenek fel az egyetemi évekre, a rájuk váró tanulásra.

A természet kalendáriuma (DI.)

Kiss Székely Zoltán

*Valami halk, gyermeki bánat
a tar mezőkre visz; a Föld
még a reggeli szunnyadásnak
karjában ring. Bókolva zörg
az ág a fagyban. Borzad az szél is,
fájó dalom kísérve csöndesen;
a természet borús és néma, mégis
többet remél, mint a szívem...*

Valami halk, gyermeki bánat reményével mondom én is: habár havat tagad tőlünk február második dekádjának eleje, nyit is az új tavasz felé. **Johann Wolfgang Goethe** versét **Szabó Lőrinc** álmodta magyarrá.

*Mert nézd, Napisten, most már nemsokára
megindulnak feléd a szép aranyhajú
kékszemű Ikek és friss rózsakoszorú
koronazza fejed kezükből. Újra táncra
perdül az új mezőn
a legény, repesőn
lobog kalapján a szalag, s midőn
sétálközben lenyúl ide-odahajolva
az ibolya után a lány az ifjú fűbe,
lopva keblébe néz, s örül, hogy
gyönyörűbbre
gömbölyödött a múlt majális óta;
s érez s remél.*

– folytatja gondolatát a költőkirály, s máris megcsillantja az örök témát: legény s leány tavaszbomblását. Mint a virágok. De – ki hinné? – a XVII. század végéig a virág szerepét az élet továbbvitelében csak sejtették. **Rudolf Jakob Camerarius** német botanikus volt, ki elsőnek ismerte fel a virágok kétnemű ivarszerveit, és írta le a megtermékenyítés folyamatát. Kimondta, hogy a megtermékenyítéshez szükséges a virágpor. Elméletét 1694-ben tette közzé. Európa nagy részét betutuzva, szülővárosába visszatérve a helyi egyetem orvosprofesszora és 1687-től a botanikus kert igazgatója 1665. február 12-én, 357 évvel ezelőtt született Tübingenben.

222 évvel ezelőtt, 1800. február 13-án született az utolsó erdélyi polihisztor, **Brassai Sámuel**. Kevesen tudják, hogy a '48-as forradalom leverése után, mert bujdokolnia kellett, juhásznak állt a Szigethegységben. 1860-ban az **Erdélyi Múzeum Egylet** igazgatójává választották. 1872-ben az akkor alapított kolozsvári tudományegyetem elemi mathesis tanszékének élére nevezték ki.

84 éves korában vonult nyugdíjba. Magas szinten művelte a botanikát, mennyiségtant, nyelvtudományt, logikát, közgazdaságtant. Nemzedékeket oktatót-nevelt.

Éppen 1848-ban, február 13-án született a csillagászati fényképezés úttörője, **Weinek László**. Német ajkú szülők gyermeke volt. A budai magyar nyelvű főgimnáziumot olyan sikeresen végezte el, hogy **Eötvös József** alapítványának ösztöndíjával folytathatta tanulmányait a bécsi egyetemen. Élénken érdeklődött az akkor újdonságnak számító fotografálás iránt. 1873-ban éppen speciális fényképezési ismeretei okán hívták meg a német birodalmi Vénusz-átvonulást megfigyelő expedícióba. A Vénusz bolygó napkorong előtti átvonulásáról 1874. december 9-én 61 jól sikerült fényképeket készített, és ezeket ő is dolgozta fel már a lipcsei obszervatórium munkatársaként. Mivel otthon nem nyílt számára munkalehetőség, 1883. október 1-jén elfogadta a prágai **Császári és Királyi Csillagvizsgáló** meghívását az igazgatói székbe. Első tanulmányai a fényképezéssel végzett csillagászati pozíciómeghatározások pontosságára és a fotografikus műszerek optikai pontosságátáira vonatkoztak. Bebizonyította, hogy a csillagok fotografikusan meghatározott pozíciói egyenértékűek a vizuális mérésekkel. Prágában megkezdte a Hold felszínének térképezését. Fényképezés és rajzolás kombinált alkalmazásával 200 részletlapból álló, mintegy 3,3 méter átmérőjű holdtérképet készített. Módszerét az 1960-as években az űrutazásokhoz szükséges holdtérképek szerkesztésénél elevenítették fel. A prágai obszervatórium 1889-ben csatlakozott a pólusingadozás nemzetközi megfigyeléséhez. Emellett Weinek értékes bolygó- és meteormegfigyeléseket is végzett. Bár élete nagy részét külföldön töltötte, mindvégig magyarnak vallotta magát, számos cikkét először magyarul írta, magyar folyóiratokban közölte. Nevét az 1930-as években egy holdkráter elnevezésével öröklítették meg.

Ugyancsak február 13-án, 1842-ben született **Ponori Thewrewk Aurél** orvos-anropológus, a koponyamérő szerkezet (craniométer) megkonstruálója, magyar történelmi személyek (**II. Rákóczi Ferenc**, **Thököly Imre**, **III. Béla**) és honfoglaló őseink antropológiai kutatója. (A mostani genetikai kutatások igazolják akkori megállapításait, méréseit.) 1867–69-ben a

Az esti égen violás a szín és kikeletben járnak álmain

pesti egyetem élettani tanszékén tanársegéd, 1869-től a kolozsvári orvossebészeti akadémián az elméleti orvostan tanára, majd a **Ferenc József Tudományegyetem** megalakulása után 1872–81 között az élettan tanára volt. 1881–1912 között a budapesti egyetem bölcsészeti karán felállított ember-tani tanszék tanáraként dolgozott. A budapesti **Embertani Intézet és Múzeum** megalapítója. A darwinizmus korai híve volt.

A hónap közepén, 14-én érkezünk **Bálint**-hoz. Névünnepe gyertyaszentelő „tizenkettédén”, február 14-én van. Azaz volt, mert a szigorú zsinat mint „történelmietlen” szentet őt is megfosztotta a glóriájától. Bálint püspök volt, s egy személyben orvos, akit hitéért 269-ben nyakaztak le – így a fáma. Bálintot lelki betegség, nyavalyatörés és szédülés esetén hívták segítségül. Az első keresztény íróktól ismerjük az egyház rosszalló véleményét a világi mulatságokban főszerepet játszó táncról, sokat azonban nem tehetett ellene, mert farsangkor a papok is „járták a bolondját”. A középkori embert azonban időről időre egy sajátosan ördögi betegség szállta meg: a táncdüh (táncpestis, táncdeboly), ami különösen a pestisjárványok idején szedte nagy számban áldozatait. A forrásokból kiejlik, hogy a táncban nemcsak feledést kerestek, hanem a pestistől való szabadulást is tőle remélték. Bálint napján azok, akiket a frász tört, börtöt fogadtak, ami nem rótt elviselhetetlen terhet a betegre, mivel február 14-e már gyakran a nagybörtbe esik. Bálint mégis inkább a farsang szentje. Nyugat-Európában Bálint és a medveember (*Valentin und Urson*) nem hiányozhatott a karneváli maszkák sorából. **Id. Pieter Brueghel** 1559-ben megfestett, *Az éhezők viadala* című képének központi alakjai ők: a Farsang és a Bört irreális viadala ad hírt a késői középkor életéről.

Régi szokás szerint Nyugat-Európa-szerte a farsang a párválasztás ideje. (Ez a húshagyói vénlánycsúfolásnak, a húshagyóig el nem kelt lányok csúfolásának az alapja.) Már a római Lupercalia is az ifjúság párba állásának napja volt. A francia és a horvát néphit szerint a madarak is ezen a napon tartják menyegzőjüket. Angol hagyomány szerint Saint Valentine napjának reggelén az első másnemű személy, akibe az utcára lépő belebotlik, lesz a jövődöbelije, angolul

„valentine”-ja. *Valentine-nap* estjén *babérlevelet* dugnak párnájuk alá az angol hajadonok, hogy megálmodják, ki lesz a mátkájuk. (Apollón szent növényének, a babérnak leveleire régen azért is pályáztak, mert úgy hitték, rágcálásuk szerelmi „ihletet” ébreszt.)

Az újabban terjedő „valentinozás” viszont a kritikátlan anglo-mánia és Amerika-imádat, illetve a szokás teljes elüzletiesedésének a tanújele.

Február második dekádja – nem tavasz ez még, csak **Korotavasz**. **Áprily Lajos** verse is csak látomáskikelet.

*A völgy párait szellők lengetik,
látom fűzfáim szökülő haját.
Ködből a tavasz kiemelkedik,
mint tengerhabból egy hűvös najád.*

16-a Julianna napja. Julianna ókeresztény vértanú. Egyesek szerint ő a névadója a **Júlia szép leány** balladai alakjának. Ennek ellenére a liturgikus és népi hagyományban szinte nem is találkozunk vele. Ahogy nálunk a tavasz majd március elején érkezik, nem Valentin-napkor, úgy a Júlia is májust idéz, s nem februárt nálunkfele, Közép-Európában.

Mégis érezni, hogy közeleg a kikelet. **Juhász Gyula Tavasvárásával** rekesztem e heti soraimat, kedves olvasóm:

*A déli szélben lehunyom szemem
És gyöngyvirágok szagát érzem.
Az esti égen violás a szín
És kikeletben járnak álmain.*

*A hó alól már dobban boldogan
A föld nagy szíve s csöndesen fogan
A csíra, melyből új élet terem
S bimbók bomolnak majd szűz réteken.*

*Az örök nap még bágyadtan ragyog,
De tavaszosok már a csillagok
S az éjszakában zizező neszek,
Egy új világ susogja már: lesznek!*

*A földre fekszem, hallgatom szívét,
Az égre nézek, kémlelem színét,
Ég, föld között angyali üzenet
Hirdeti a jövődö életet.*

*Mert boldog ige ez és szent igaz
És örök törvény és áldott vigasz,
Hogy győz az élet, duzzad és dagad
S előnti mind az ócska gátakat!*

Mindezek reményében, maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2022-ben, február közepén

Id. Pieter Brueghel: A Karneval és a Bört viadala, 1599

A gályarab prédikátorok és Michiel de Ruyter holland tengernagy emlékére Nem a rebellió volt a bűnük, hanem a religió

346 éve, 1676. február 11-én szabadította ki Michiel de Ruyter holland tengernagy Nápolyban azokat a magyar prédikátorokat, akiket az ellenreformáció idején hazájukból elűztek és gályarabnak eladtak.

Horváth Éva

Michiel de Ruyter nevével jó néhány éve az amszterdami koronázási templomban (Nieuwe Kerk) találkoztam. A templom egyik falán, Ruyter síremléke fölött, egy ezüstkoszorú mellett piros-fehér-zöld szalagok függtek, ezekkel rótták le kegyeletüket magyar látogatók, hálásan emlékezve az admirálisra és hős tetteire.

Hogyan lettek gályarabok a protestáns prédikátorok?

A reformáció térhódításával a római katolikus egyház elvesztette hívei és templomai egy részét, így aztán kemény lépéseket tett azért, hogy a protestantizmust visszaszorítsa.

Magyarország 33 (mások szerint 27) vármegyéből több mint hétszáz evangélikus és református lelkészt, tanítót idézett be Pozsonyba azzal a váddal, hogy a pápistákat és így a királyt is bálványimádónak kiáltották ki, a rebelleket (a Wesselényi-összeesküvésben részt vevőket) és a király ellenségeit tanáccsal, pénzzel, eleséggel segítették; a törököknek Magyarország megvételeire utat nyitottak – írja a pápai Kocsi Csörgő Bálint. (A latin nyelvű kézirat Bod Péter fordításában *Kösziklán épült ház ostroma* címmel jelent meg.) A prédikátorok, akiket nem egyénenként, hanem kollektíven vádoltak, jól tudták, hogy ezek koholt vádak. „Nem a rebellió volt a mi bűnünk, hanem a religió” – vallotta egyikük.

A vádlottaknak felajánlották, hogy két héten belül adják át templomaikat és iskoláikat, és vonuljanak emigrációba, vagy térjenek át a katolikus hitre, így elkerülhetik a bírósági eljárást, megmenthetik életüket. Volt, aki megtette, azonban a többség ártatlannak tartotta magát, és kiállt hite mellett. Azért nem

harmadnap meglátogatta, s hatalmasan vigasztalja vala őket; ez ártatlan ügyeket bátran beszéli vala mindeneknek, ez szegény, eladott foglyoknak; ez minden héten egyszer eledelet küld vala a maga asztaláról a foglyoknak, pénzt ad vala nékik, nehogy elvesznének a szükségben; mezítelenségekben holmi ruhával befedezi vala; a gályákon való tiszteket ajándékkal engeszteli vala, hogy igen keményen velek ne bánnának; a beteget meglátogatja vala, és vigasztalja vala őket...”

Egy velencei Zaffius Miklós nevű orvos Angliába, Svájcba, Hollandiába, Bécsbe írt a követeknek, és sürgette a rabok szabadon bocsátását. A bécsi holland követ, Hamel Bruyninx, aki korábban már vizsgálta az ügyet, hogy kiderítse, lázadásról vagy hitüldözésről van-e itt szó, szintén átadta memorandumát I. Lipótnak, nem sok eredménnyel. A hollandok azonban ennél többet is tettek. Gyűjtést indítottak, így a fejenkénti száztalléros váltásdíjat Bruyninx letehetette az életben maradt gályarabokért – írta Payr György evangélikus pap, egyházi író *A magyar protestáns gályarabok* című tanulmányában (Budapest, 1927).

A németalföldi államtanács megbízásából Michiel de Ruyter 1676. februárjában Nápoly felé hajózott, előrelküldte a spanyol fennhatóság alatt álló Nápoly alkirályának Bruyninx követ iratát. Az alkirály a Bruyninx-memorandumot átadta a helyi törvényszéknek, amely az abban foglaltak alapján január 22-én ártatlannak nyilvánította a rabokat. Szabadon bocsátásukra viszont csak február 11-én került sor, amikor Ruyter megjelent hajóival Nápoly partjainál.

Kocsi Csörgő Bálint így ír a szabadulásról: „Eljőve végre a Ruyter Adorján Mihály, s neki ajándékozatának ezek is többivel együtt. Az tömlőből kihozatván a hollandiai tanácsúr Vandeln Cornelius által, hintóba ültetettek, és az hollandiai papokkal együtt felviszi őket a vicekirályhoz, aholott kitörlik neveket a halál könyvéből; onnan vitetnek Ruyter öccsellentijához, aki sok örvendezése után a maga asztalánál megvendégli. Kinek midőn ennyi jóakarát meg akarná köszönni Harsányi, nem engedi, ezt mondván: Nem szükség, tiszteletes uram! hogy a mi jóakaratumkat köszönjed, mi itt éppen csak eszközei voltunk az Istennek. Monda Harsányi István: »Az Isten eszközeinek is meg kell adni méltó becsületeket.«

Az admirális a kiszabadított gályarabokat Velencebe szállította, ahonnan ők protestáns területekre mentek; és amikor otthon nyhült a helyzet, hazatérhettek Magyarországra.

A Magyar Református Egyház zsinati székházában márványtábla őrzi a 41 prédikátor nevét. Tiszteletükre Magyarországon először 1895-ben Debrecenben, a Nagytemplom és a kollégium közötti téren emeltek emlékoszlopot, amelynél 1991-ben János Pál pápa kegyeletét leróva a kiengesztelés jeleként koszorút helyeztek el.

Michiel de Ruyter, a szabadító

Michiel de Ruytert már életben legendák övezték. A hollandok szinte szentként tisztelik, a haditengerészeti flotta zászlóshajói (amelyen a flotta parancsnoka tartózkodik) az ő nevét viselik.

1607. március 24-én született Vlissingenben. Még gyermekként hajósinasnak állt, kiváló érzéke volt a hajózáshoz, néhány év alatt tiszti rangot szerzett. Kereskedelmi és hadihajókon egyaránt szolgált, számos ütközetben vett részt. Kiváló stratégia volt, és jelentős győzelmeket aratott a nagy túlerőben lévő idegen flották, nemegyszer az angol, majd az egyesült angol-francia flotta ellen. Tudta: ahhoz, hogy egy ütközet sikeresen végződjön, több szempontot figyelembe kell venni: az időjárást, a széljárást, az árapályt, a felderítési adatokat, az ellen-ség hadviselési szokásait.

Nemcsak manőverezésével és stratégiai érzékével tűnt ki,

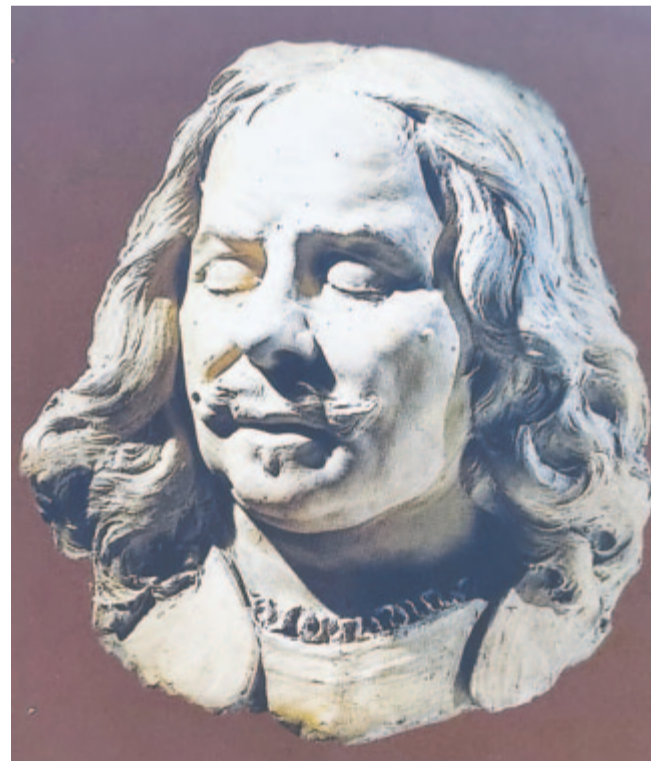
A chatham-i ütközetben elért sikere jutalmául 1667. november 7-én ezzel a díszes aranyserleggel jutalmazták Ruyter admirálisát, akárcsak két másik magas rangú társát. Abban az időben gyakran adományoztak arany- vagy ezüsttárgyakat elismerésként, ugyanis a pénzbeli jutalmat nem tartották illőnek. (Fotó: Horváth Attila)

hanem újító szellemével is, ő hozta létre a világ első tengerészgyalogos egységét. Johan de Witt, a holland Egyesült Tartományok főminiszterével együtt újjászervezte a holland flottát, amelynek 1665-ben a parancsnoka lett. Sérülés miatt egy ideig visszavonult, majd 1673-ban ismét vezértengernaggyá nevezték ki.

1676 elején indult utolsó tengeri útjára, Szicília partjainál a stromboli csatában legyőzte a franciákat, majd február 11-én a németalföldi államtanács megbízásából Nápolyban kiszabadította a gályarabságból azt a 26 magyar hitvalló prédikátort, aki még életben volt a két évvel ezelőtti ártatlanul elítéltek és elhurcoltak közül. Később a mélyen vallásos tengernagy így vallott méltán híres cselekedetéről: „Sok győzelmet vívtam életemnek minden rendiben ellenségeim felett, de az én legfényesebb diadalom, mellyel Krisztusnak ártatlan szolgáit az elviselhetetlen terhek alól kiszabadítottam.”

Ruyter az év április 22-én a francia flottával folytatott messinai ütközetben súlyosan megsérült, lábát ágyúgolyó ronsolta szét, s egyheti szenvedés után, április 29-én meghalt. Testét bebalzsamozták, ólomkoporsóban Hollandiába vitték, és a következő év márciusában ünnepélyesen az amszterdami De Nieuwe Kerkben temették el. Tiszteletére Rombout Verhulst (1624–1698) márványszobor síremléket készített.

Életről magyarul könyv is megjelent 2003-ban a Koinónia Könyvkiadó gondozásában (Korpershoek-van Wendel de Joode: *Az óceán ura*), filmet 2015-ben forgattak róla, magyar címe: *Az admirális*.

Rombout Verhulst (1624–1698) Ruyter fejről agyagból készített életnagyságú tanulmánya (az amszterdami szépművészeti múzeumban látható)

A gályarabok emlékműve Debrecenben

(Fotó: Rózsa Sára)

A katolicizmust pártoló uralkodók erőszakos eszközöket is bevetettek, a protestánsok jogait korlátozó törvényeket alkottak.

Magyarország Habsburg-uralom alatti területein a vallási türelmetlenség odáig fajult, hogy rendkívüli törvényszékeket állítottak fel azzal az ürüggyel, hogy a vádlottak a császár, I. Lipót ellen szövetkeztek. 1672-ben a pozsonyi evangélikus lelkészeket és néhány polgártörtőre, vagyoneklobzásra vagy száműzetésre ítélték. Következett a lelkészek 1673. szeptemberi pere, amely „sikeresen” zárult, 33 protestáns prédikátort idéztek be, ketten katolizáltak, 14-en önként száműzetésbe vonultak, a többiek lemondtak hivatalukról.

A következő év tavaszán Szelepcsényi György esztergomi primás, Széchenyi György kalocsai érsek és a bécsújhelyi püspök, Kollonits Leopold újabb véstörvényszéket állított fel, és 1674. március 5-ére

írták alá a reverzálisokat, mert ezzel elismerték volna bűnrészességüket a törvénysértésekben, s így akár gyülekezeteiket is ugyanez a vád sújthatta volna.

Legtöbbjüket kis csoportokban az ország különböző váraiba (Komáromba, Sárvárra, Berencsre, Leopoldvárra) szállították, kegyelemből életfogytiglani börtönbüntetést kaptak, negyvenegy hitvallót viszont, akiket a legkonokabbnak találtak, Nápolyba száműzték. Voltak, akik útközben meghaltak, hárman megszöktek, másokat elhagytak betegen, így harmincan érkeztek meg sok szenvedés, nyomorúság átélése után Nápolyba, ahol aztán 1675. május 9-én fejenként 50 aranyért eladták őket gályarabnak, s szerencsennel, morokkal, törökökkel együtt hajón és szárazföldön nehéz munkára fogták.

Kocsi Csörgő Bálint így emlékezik vissza: „Welcz György az öccsével, Welcz Filippel (...) a láncon levő foglyokat majd minden

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 984.

Publius Terentius Afer római vígjátékírótól idézünk a rejtvény főszereplőjében.

1	ANGOL EMBEREK	AZONBAN NINCS SOK ESZE	RAG: A-RÓL PÁRJA	VERETLENI	SZÉP VITÉZ
E					G
2	PÁGER ... (SZÍNÉSZ) NEHEZTEL		PÁRIZSI REPÜLŐTÉR MENYASSZONY	ZEUSZ EGYIK KEDVESE KÉTSÉGBE VON	
E					
SPANYOL ARAB		AZ ARGON VEGYJELE A NEON VEGYJELE		VILÁGTALAN EBFEJI	
STAN TÁRSA			AMELY SZEMÉLY ITT KINT (NÉP)		FÉLÉVI ARRAFELEI
FÁS TERÜLETRE VONATKOZÓ			BUSZKLIENS HIVATALI MUNKAHELY		
KIRÁLY (FRANCIA)		RÓMAI 501 KIÜTÉS A RINGBEN (ANG. RÓV.)		LATIN MŰVÉSZET TOVA	
OLASZ NÉVELŐ FÉL TÍZI		RÁMA JOGVITÁT FOLYTAT			SPANYOL AUTÓJEL TÚSTÉNT
	ÖRDÖGI LAKHELY ZOKOG				RÓMAI 2000 SZÁLLODA
ÉSZAKI VÁLTÓPÉNZ		IDŐS (RÓV.) AUTONÓM TERÜLET (RÓV.)		IGÁSLÓ SZERSZÁMA BESZÜR!	
OLASZ PÉNZ VOLT UDVARIAS MEGSZÓLÍTÁS		PORTUGÁL SZIGETCSOPORT ÖREGÜR			
	BASZK TERRORSZERVEZET (VOLT) MONDA		LAPU ÉS TÁRS VAN ILYEN SÁNC		JÓLESŐ ÉRZÉS
...KÖNIG (GOETHE MŰVE)		RÖVID KÖSZÖNÉS HISZEN (NÉP.)		CSAPADÉK BETEMET!	
BÁRÁNYHANG		STENDHALHÓS (JULIEN) AZ EZÜST VEGYJELE			EZER! KICSINYÍTÓ KÉPZŐ
VALÓ			OMSZK KISEBBIK FOLYÓJA EGYEN!		SZIKLADARAB NÉMET AUTÓJEL
L.N.J.					
D					

A 225 ÉVE SZÜLETETT

című pályázat nyertesei:

Kiss Tünde,
Marosvásárhely, Kárpátok sétány

Mélik Mária,
Marosvásárhely, Caragiale u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

VOGL; LIED; SCHUBERTIÁDA; GOETHE;
FRANZ SCHUBERT; AVE MARIA; KILENC

Kérjük a nyerteseket,
vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések
a február 4-i
számból:

Ikrek:
Völgyben

Skandi:
A harag méreggel kezdődik és
megbánással végződik.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

1	2	3	4	B	5	6	7	8	E
9					10				
11	12	13	14	15		16		17	
19					20				21
22				23		24		25	
26			27		28		29	30	
		31	32		33	34		35	
37	38		39	40		41	42		43
44		45			46				47
48			49	50				51	
C			H					E	

VÍZSZINTES: 1. A közmondás első része. 9. Olasz kikötőváros. 10. Ivóeszköz. 11. A közmondást megfogalmazó nép. 16. Az esemény napját állapítja meg. 18. Portugál és spanyol gépkocsijel. 19. Énekes (Salvatore). 20. Gyapotból készített textilja. 21. Taszít. 22. Huszárparancs. 23. Magad. 24. Jegyzetel. 25. Nem túl okos. 26. Amerikai szabvány. 27. Palindrom férfinév. 29. Mezőgazdasági vállalkozás. 31. Szintén nem. 33. Petrov író társa. 35. Nagy szemű paszuly. 37. A nátrium vegyjele. 39. Mélyen fekvő helyen. 41. Unalmat fejez ki. 43. Báránnyang. 44. Divinális. 46. Matematikai műveletet végez. 47. Létezik. 48. Hiszékeny. 49. Szerep a Bajazzók című operában. 51. Ady egyik műzsája.

FÜGGŐLEGES: 1. Befejezetlen ábra! 2. Szolmizációs hang. 3. Tejtermék. 4. Floridai város. 5. Szerzetes főpap. 6. Lon-..., kambodzsai politikus. 7. Az S hang angol írása. 8. Bó vízű eső. 11. A disznó kicsinye. 12. Tartozása van. 13. Régi aprópénz. 14. ... Sumac, perui énekesnő. 15. Alfa és ómega. 17. Lóversenyféle. 20. Kicsi (francia). 21. Nagy méretű valami. 23. Párt! 25. Fémhuzal. 27. Baljós jel. 28. Kis háziállatlakás. 30. Vél, gondol (nép.). 32. Kezdetől fogva. 34. Egy területet erdővé alakít. 36. Várkonyi őgróf (Tádé). 37. A közmondás befejező része. 38. Nem vadászik légyre ... (szólás). 40. Nizza francia neve. 42. Beszél. 45. Páratlan trilla! 46. Az oxigén és a neon vegyjele. 47. Ró. 50. Hatból kettő! 51. A természetes logaritmus jele. 52. Az ezüst vegyjele.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket február 24-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva egy kezshelyi híres kastély nevét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Bukott angyal – Masíroz. 7. Az ezüst vegyjele – Puhafém. 8. Bérautó – Trója veszte. 9. Külföldi hosszértékegység – Török és spanyol gépkocsijelzés. 11. Azonos betűk – Nyílás. 12. Szándékozik – Korpusz. 14. Helyhatározó rag – Kerékpár-márka. 15. Egykedvűség, fásultság – Taliga. 18. Dalbetét – Tempó. 19. Csavar – Vízfolyás, folyócska. 22. Rangjelző szó – ÜP. 23. Magyar hegedűművész (Zoltán) – Babtámasz. 25. Egyik oldal – Mocsár. 27. Továbbá – Ipari növény. 28. Savanyú folyadék – Ebben az évben. 30. Aggódni kezd! – Ásványi fűszer. 31. Csobban, fröccsen – Pénztárca, erszény.

FÜGGŐLEGES: 1. Pad – Sakkjátszma vége. 2. Nagyszülő kedvence – Fanyar gyümölcs. 3. Latin kötőszó – Francia várbörtön. 4. Hátsó fertály – Hajórész. 5. Gyászdal – Szélsőséges. 6. Szita – Űrmérték. 10. Táplálkozik – Kőművesszerszám. 13. A tetejére helyez – Nagy szoba. 16. Guatemalai romváros – Akol. 17. Ingatlan, ház – Állandó, konstans. 20. Szerzetesnő – Bolti alkalmazott. 21. Vasúti kocsik – Ruhafoszlány. 24. ... Madrid, spanyol focicsapat – Japán szórakoztató hölgy. 26. Keskeny deszka – Bírósági ügy. 29. Üres tus! – A nitrogén és a szén vegyjele.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				R	21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

A székelybósi állatmentő központnak gyűjtenek Művészettel a senki cicáiért

Tömbházak tövében, bokrok mélyén tanyáznak, simogatósért, ételdarabkáért dörgölözve dorombolnak köszönetet – ők a lakótelepek bundás otthontalanjai, a kóbor-macska-famíliák, amelyeknek sorsát a legtöbb állatbarát, köztük Eperjesi Noémi marosvásárhelyi képzőművész, rajztanár is a szívében viseli.

Nagy Székely Ildikó

Noémi *Fogadj örökbe* címen indított diákjaival közösen egy projektet a Life4Cats Rescue nevű, sérült, beteg utcacicák számára működtetett, tavaly ősszel részben leégett székelybósi állatmentő központ támogatására. A kezdeményezés lényege a megyeszékhelyi Liviu Rebreanu Általános Iskola felső tagozatos tanulói macskás rajzainak, festményeinek internetes értékesítése, a begyűlt összeget az állatmentő létesítmény rendbetételére ajánlják fel.

– *Hogyan kerültél kapcsolatba a székelybósi központtal?* – kérdeztem, miután a művészpédagógus színes, minden szögletében élettel teli lakásában hellyel kínálta.

– A Kövesdombon, ahol élek, nagyon sok a gazdátlan kismacska és a szabad ég alatt élő, felnőtt állat. Gyakran látom, hogy a környékbeliek etetik őket. Én ezt nem tartom szerencsésnek, később elmondom, miért. Egyszer, déltájban, amikor a saját cicámmal, Hugóval sétáltunk, egy fekete macskakölyökre lettem figyelmes, amely két hátsó lábát húzva közeledett felém. Tudtam, hogy segítenem kell, gyorsan le is fényképeztem, és kivettem a fotót a marosvásárhelyi állatbarátok Facebook-oldalára. A Life4Cats Rescue központ működtetője, Rusu Ramona válaszolt leghamarabb. Arra kért, hogy próbáljam meg bekeríteni a cicát, és tartsam szemmel, amíg utánajön. Egy kiváló állatorvoshoz, Borka doktorhoz vittük el, aki megműtötte. A Noé Bárkája állatorvosi rendelőben röntgenezték meg, majd Ramo a pártfogásába vette a kis ártatlant. Így kezdődött az ismeretségünk, és azóta is folyamatosan kapcsolatban vagyunk. Ez a nemes lelkű hölgy számtalan állatka életét megmentette már, szemétkből, zsákokból kiszedett kölykökön és olyan idős macská-

kon is segített, amelyek makkegészségesek, az életkoruk miatt azonban a gazdájuk el akarta altatni őket. Gyakran az állatorvos hívja fel Ramonát, és ő a legrövidebb időn belül érkezik. A bósi központban 120 cicáról gondoskodik, pártfogoltjai féregtelenítve, oltási könyvvél várják jövőre gazdijukat.

„Tartson inkább pillangót...”

– *Mi történt az ősszel?*

– Novemberben tüzzel játszó gyerekek gyűjtötták fel a központot. Két épület égett le, azok, ahol a többi állattól elszigetelt, karanténzott macskákat tartották. A lángokban a központ egyes lakói is megsérültek, azóta is kezelésre szorulnak. Egy égett állat gondozása napi 150 lej, az ingatlanrészek újjáépítése mellett ezt az összeget is biztosítani kell valahogy. Ramona állami támogatásra nem számíthat, az csak kutyák vagy lepkék után jár. Javasolták is neki, hogy foglalkozzon inkább pillangókkal. Január 20-án Németországból jöttek támogatók, de még további segítségre is szükség van.

– *Jelenleg hol tart a munkálat?*

– A leégett épületrészek fedele elkészült, ablakok még nincsenek, és a munkások megfizetésére is kellene anyagi fedezet.

Osztálytársak mentőakcióban

– *Hogyan született meg a diákjaidal közös rajzos projekt ötlete?*

– Az osztályom már korábban bekapcsolódott egy cicamentésbe. Tavaly Budapesten voltam, amikor egy szomszédom telefonon értesített, hogy a lakásom erkélye alatt négy újszülött kismacska próbál túlélni. Amint hazaértem, megkerestem az apróságokat. Tele voltak legyekkel, lárvákkal, rémisztő látványt nyújtottak. Oxigénes vízzel tisztogattam le őket, de tudtam, hogy egymagam kevés vagyok ehhez az akcióhoz. Szóltam a gyerekeknek az osztályomból, hogy szükségem lenne néhány segítőt, hogy rendre megfogjuk, elfogadható állapotba hozzuk és orvoshoz vigyük a cicabébijet. Négy diákom jelentkezett. Először is felmentünk hozzám, és cipősdobozból készítetünk egy házikót az apróságoknak. Amint elkészült a rajzokkal, köszönő szavakkal díszített, páholy-szerű alkotás, amin szellőztető is volt, indultunk a bokrok közé a kismacskák után. Izgultam, hogy

vajon megtaláljuk-e őket, de jöttek is azonnal a lábunk elé. A tömbház előtt gyorsan elosztottuk a feladatokat. Többek között védőkesztyűt húzva fertőtlenítettük a kölykök szemét, megetettük őket, aztán két tanítványommal lementem az orvosi rendelőbe. Egyikük *Seres Blanka* volt – simogatta meg tekintetével Noémi a hatodikos lányt, aki addig csendben figyelte a beszélgetést. – A közös mentőakciónk után elmondtam az osztályomnak, hogy hogyan kell bánni a kóbor állatokkal. Láttam, hogy érdeklődnek a téma iránt, így, amikor novemberben megtörtént a baj a bósi központban, magától értetődött, hogy megpróbálom bevonni őket és a többi tanítványomat a segítségnyújtásba. Nem csalódtam, az iskola 73 diákja összesen 88 munkát készített. Mindenik szép, figyelemre méltó, árad belőlük a szeretet. A Facebook-oldalamon zenés háttérrel készítettem a rajzokból egy összeállítást, ott bárki megtekintheti.

– *Számodra miért fontos részt venni ilyen kezdeményezésekben?* – fordultam Blankához.

– Nagyon szeretem az állatokat, és rajzolni is szeretek. A tanévzáró előtti cicamentésnél én voltam az egyik dobozfestő, aztán vigyáztam, hogy ki ne szökjenek a házikóból a picik, és a tanárnővel meg egy osztálytársammal az orvoshoz is elkísértem őket. A *Fogadj örökbe* projektbe a testvérem is bekapcsolódott egy rajzzal. Úgy gondolom, az a legfontosabb, hogy minél többen halljanak a tüzesetről, és segítsenek a bajba jutott állatokon, anyagiakkal támogassák a központot vagy fogadjanak örökbe egy cicát – mondta a hatodikos lány.

Az otthonszerzés lépései

– *Miért nem tartod jó ötletnek a kóborcica-etetést?* – kanyarítottam vissza a beszélgetést Noémi korábbi megjegyzéséhez.

– Régióta figyelem, hogy a lakóhelyem környékén milyen gyorsan szaporodnak a gazdátlan állatok, amelyek aztán előbb-utóbb megsebesülnek, illetve elpusztulnak. Az interneten kutakodtam a téma kapcsán, és szakavatott honlapokról tudtam meg, hogy az etetgetett utcacicákból eltűnik a vadászószton. Mivel az energiájukat nem kell már a létfenntartásra fordítaniuk, az túlzott mértékben a párosodásra irányul. Tehát, ha nem traktáljuk őket

Seres Blanka rajza

mindegyre – ráadásul rendszertelenül – ilyen-olyan, esetleg a számukra éppen egészségtelen ételmaradékkal, kevésbé tesszük ki őket az utcai élet ezernyi veszélyének. Emiatt már többször vitába szálltam idősebb hölgyekkel, úriemberekkel.

– *Te konkrétan mit teszel a tömbház környéki cicákért?*

– Amikor felfedezek egy otthontalan kölyköt vagy felnőtt állatot, először is megpróbálom megszeli-díteni. Ennek természetesen része az etetés, de az tudatosan, céllal történik. A macskák becserkészése nem a legegyszerűbb, volt, hogy órákat mászkáltam utánuk a bokrok alatt. A mentőakció fontos lépése a féregtelenítés és a sterilizálás, de erre csak akkor kerülhet sor, ha az internetes állatvédő oldalakra kitett fotó alapján került gazdajelölt. A sterilizálás nagy műtét, utána melegben kell tartani az állatot, kizárt, hogy visszaengedjem a szabadba. Mivel a 18 éves Hugóm igazi területvédő, önző cica, haza ideiglenesen sem hozhatom az újdonsült pártfogoltat, ezért fontos, hogy az új otthona a beavatkozás előtt meglegyen. Persze arra is volt már példa, hogy valaki elvitt egy cicát, aztán meggondolta magát, és visszahozta, vagy szólta, hogy valaki másnak adná. Utóbbi esetről hallani sem akarok, éppen ezért minden esetben szerződést írunk alá az örökbefogadóval, aki kötelezi magát, hogy, amennyiben mégsem tart igényt az állatra, azonnal értesít, és megvárja, hogy intézkedjem az új otthon megtalálása érdekében. Ugyanakkor elvárom, hogy a megtartott cicák állapotáról rendszeresen fotókkal tájékoztasson az örökbefogadó, és engedje meg, hogy időnként meglátogassam.

Noéminek a meggondolatlan állatbarátok mellett az olyan lakókkal is meg kellett vívni a csatát, akik szerint a macskaetetés szeméttel-sel jár.

– *Sohasem hagyom kint a mű-*

anyag edényt, amiben a kis gazdátlanok az ételt kapják, egyedül a vízestálka marad, főleg nagy melegben. Az állatok táplálása nagy figyelmet és pedantériát igényel, annál is inkább, mivel a macskák közismerten tiszta állatok. Erről sokan megfeledkeznek – tette hozzá a cicavédő képzőművész.

**Tanácsok
jövendő gazdáknak**

A sterilizálásra visszatérve, Noémi minden állatbarátnak a marosvásárhelyi Suceava utcai Assisi-Vet rendelőt ajánlja, ahol a legkorszerűbb, külföldről hozott eszközökkel dolgoznak, gyorsan és hatékonyan végzik a beavatkozást, úgy, hogy az állatot nem kell utólag kötésre, a szálak kiszedésére visszavinni. A gyógyítási folyamat-hoz kéthetes antibiotikumos kezelés is tartozik, a bundás páciens a mancsára rögzített perfúzió keresztül kapja a gyógyszert.

A fiatal macskák mellett a képzőművésznek idősebb példányokat, többek közt egy legalább két nemezedéknek életet adott „nagyamamaticát” is sikerült kiemelnie az otthontalanságból. Ezt azért is tartotta fontosnak megjegyezni, mert a gazdijelöltek körében rendszerint az állatkölykök népszerűek, bár egy saját múlttal rendelkező kóborló is képes a befogadó környezetben igazi családtaggá válni.

Hugo, a művészlélek

– A helyi állatbarátok virtuális te-rein rengeteg kedves, segítőkész emberrel ismerkedtem meg, akik valóban elkötelezettek az utcán élő kis életet iránt – összegzett beszélgetésünk végén Noémi, miközben párja, Demény Péter író kíséretében kettőjük szeme fénye, a gyönyörű birman macskaúr is színre lépett.

– Ő igazi művészcica, szereti a klasszikus zenét, és elmélyülten figyeli, amikor rajzolkok – mesélte a büszke gazdi, aki kedvenc írójáról, Victor Hugóról nevezte el négy lábú kedvencét 18 évvel ezelőtt.

Brüsszelbe vonulnának az oltásellenes európai kamionsofőrök Kanadai mintára szervezkednek

A kötelező oltás ellen tiltakozó kanadai társaik mintájára Brüsszelbe vonulnának európai kamionosok a jövő héten. A szervezkedés egyelőre különféle internetes fórumokon zajlik, nem világos, hogy a konvojhoz hányan csatlakoznak majd.

A belga sajtó szerint már negyvenezen vesznek részt a signal titkosított üzenetküldő applikáción kezdeményezett szervezkedésben azért, hogy jövő hétfőn kanadai mintára kamionokkal tiltakozzanak a járványügyi korlátozó intézkedések és a kötelező oltás ellen. A Brussels Times beszámolója szerint ezekben a csoportokban azt tervezik, hogy jövő héten, február 14-én több európai országból a belga fővárosba indulnak a fuvarozók. A cikk szerint egyébként több országban is azt tervezik, hogy helyi szimpátiafelvonulást tartanak, hogy így támogassák kanadai társaikat.

Ottawát január vége óta megbénítják a tiltakozók

Kanada fővárosát, Ottawát január vége óta megbénítják a tiltakozó kamionsofőrök. Az ellen tiltakoznak, hogy az Egyesült Államokban való átlépéshez koronavírus elleni védőoltást írtak elő a hatóságok. Az ottani konvojhoz sok civil is csatlakozott.

Vasárnap rendkívüli állapotot hirdetett Ottawa polgármestere, mivel a tüntetők járművei és sátrai továbbra is megbénítják a belvárost, és a tiltakozások gyorsan alakultak át az egészségügyi korlátozások elleni széles körű demonstrációvá. A tüntetők száma meghaladja a rendőröket. A teherautók, a folyamatos dudálás és a tűzijátékok lassan elviselhetlenné válnak az ott lakók számára. A megmozdulások Ottawa polgármestere szerint veszélyeztetik a lakosság biztonságát, faji indíttatású támadásokról is érkezett jelentés.

A Szabadság konvojnak nevezett mozgalmat egy múlt hónapban bevezetett új szabály hívta életre. Eszerint csak az oltással rendelkező kamionosok léphetik át az amerikai–kanadai határt. (Euronews)

Párizsban betiltották a kanadaihoz hasonló szabadságkonvoj tüntetéseit

Betiltotta a párizsi prefektúra a koronavírus-járvány miatti korlátozó intézkedések ellen, a kanadai példa alapján szerveződé, Francia szabadságkonvoj elnevezésű mozgalom hétvégére tervezett tüntetéseit a fővárosban, a közrend megzavarásának kockázataira hivatkozva.

„Különleges intézkedések lesznek életben a csomópontok blokádjainak megakadályozására, egyebek mellett helyszíni bírságolás és a tiltás megszegőinek előállítására” – olvasható a rendőrség csütörtöki közleményében.

Az oltottsági igazolást ellenzők a közösségi oldalakon jelentették be, hogy az Ottawa városát blokádalá vett kanadai kamionos megmozduláshoz hasonló tiltakozást szerveznek szombatára Párizsba. A Facebookon és a Telegramon szerveződő csoportoknak hétfőn már 23 ezer tagjuk volt, céljuk széles körű országos megmozdulás szervezése „az alapjogok és a szabadságjogok tiszteletben tartására”.

Több konvoj is elindult szerdán a dél-franciaországi Nizzából, a délnyugati Bayonne-ból és Perpignanból Párizs felé, ahol péntek este szervezik a találkozót. A Convoy France elnevezésű mozgalom blokádot és konvojost tiltakozásokat tervez a hétvégére, majd hétfőn Brüsszelbe indulna tovább európai megmozdulásra.

A rendőröket határozottságra kéri prefektúra arra figyelmeztette a tiltakozókat, hogy a közlekedés akadályozása két év szabadságvesztéssel és 4500 eurós pénzbüntetéssel sújtható, s a gépkocsikat lefoglalhatja a rendőrség, a járművezetők jogosítványát pedig akár három évre is felfüggesztheti. Betiltott tüntetés szervezőjét hat év szabadságvesztéssel és 7500 eurós pénzbüntetéssel lehet sújtani, a résztvevőkre pedig 135 eurós bírság szabható ki.

A szervezők tájékoztatása szerint a konvojba jelentkezők többsége a sárgamellényes mozga-

lomból érkezett, akik 2018 végén és 2019-ben szombatonként rendszeresen tüntettek „a gazdagok elnökének” tartott Emmanuel Macron elnök és a kormány reformintézkedései ellen a nagyvárosokban és a közutak körforgalmaiban.

Gabriel Attal kormányzóvivő a szerdai kormányülést követően elmondta: a kormány tisztában van azzal, hogy az emberek elfáradtak a vírussal szembeni intézkedések miatt. „Van több százezer ember, akinek elege van a vírusból, miközben Franciaországban is, mint mindenhol a világban, a radikális politikai mozgalmak megpróbálják a maguk hasznára fordítani ezt az elégedetlenséget” – fogalmazott Gabriel Attal.

„Franciaország ugyanakkor az egyik olyan európai ország, ahol a legkevésbé korlátozó intézkedés van még érvényben” – tette hozzá a kormányzóvivő, miután bejelentette, hogy március végén, április elején feloldható lesz az oltottsági igazolás bemutatására szóló kötelezettség, miután a járványhelyzet folyamatosan javul. A dokumentumot a hatályos törvény szerint július végéig kell bemutatniuk az ötvennél több főt fogadó nyilvános rendezvényeken a 16 év felettieknek, kivételt jelentenek az egészségügyi intézmények és a politikai rendezvények.

A korlátozó intézkedések fokozatos feloldása már a múlt héten megkezdődött, február 2. óta nem kötelező a kültéri maszkviselés, a kulturális és sportrendezvényeken megszűnt a létszámkorlátozás, s az otthoni munkavégzés sem kötelező többé, csak ajánlott.

Az éjszakai szórakozóhelyek és diszkók – amelyek december 10-én zártak be – február 16-án nyithatnak újra. Ugyanettől a naptól kezdve ismét lehet táncolni a koncerteken, állva fogyasztani a vendéglátóhelyeken, s engedélyezett lesz az étel- és italfogyasztás a közlekedési járműveken, stadionokban, színházakban, mozikban. (MTI)

Magyar olimpiai csúcs Pekingben

Újabb magyar izgalmat hozott a pekingi téli olimpia ötödik versenynapja.

A férfiak 1500 méteres rövidpályás gyorskorcsolyaversenyében ugyanis Liu Shaolin Sándor olimpiai csúccsal nyerte az előfutamát, de futammásodikként továbbjutott a testvére, Liu Shaoang és futammásodikként Krueger John Henry is. Az elődöntőben aztán a Liu fivérek cseréltek, ezúttal Shaolin Sándor lett második, Shaoang pedig futamgyőztes. Krueger lökdösődésbe keveredett, végül a B döntőben kapott indulási jogot. Ezt aztán annak rendje és módja szerint meg is nyerte. A döntőben igen sűrű volt a mezőny, hiszen több soron kívüli továbbjutás miatt tízen állhattak rajthoz. Érdekes módon ezúttal nem volt köztük kínai, akik vagy kiestek, vagy kizárták őket korábban – talán a hétfői botrány hatására is. A sok induló ellenére a döntőben nem volt komolyabb incidens, Liu Shaoang a 4. helyen, míg Liu Shaolin Sándor a 6. helyen ért célba a leggyengébbnek tartott számokban.

A nőknél az 1000 méter selejtező futamait rendezték. Jászapati Petra a második helyről jutott tovább, Kónya Zsófia viszont kicsúszott a saját futamában, és kiesett a további versenyből.

A szerdai versenyeken még két magyar volt érdekelt. A női műlesiklásban Tóth Zita a második futam után a 40. helyen ért célba, míg a női hódesszások félcso versenyében Kozuback Kamilla a 19. eredménnyel fejezte be a selejtezőt, így nem jutott döntőbe.

Az alpesi síző női versenyszámokban a Romániát képviselő Maria Constantin nem tudta befejezni a műlesikló versenyszámot, az első menetben jó iramban haladt ugyan, de elvétett egy kaput a pálya alsó harmadában, ezért kizárták. A férfiszánkósok páros versenyszámában Vasile Gítlan és Darius Șerban az első menetben a 13. időt teljesítette, aztán a második menetben egy helyet rontott, így összesítésben a 14. lett.

Az első doppingbotrány

„Sürgős jogi problémákra” hivatkozva elhalasztották a műkorcsolya csapatverseny hivatalos díjátadó ceremóniáját a pekingi olimpián. A NOB és a Nemzetközi Korcsolyaszövetség megerősítette, hogy az eredetileg keddre tervezett éremátadó ünnepséget azért nem tartották meg, mert az egyik dobogós csapattal kapcsolatban jogi problémák merültek fel. Az elsődleges hírek szerint a jogi probléma az Orosz Olimpiai Bizottság színeiben induló csapatot és a nemzetközi doppingellenes hatóságokat érinti, így minden valószínűség szerint doppingüggyről van szó. Sajtóértesülések szerint a problémát még az olimpia előtt elvégzett doppingteszt eredménye okozza. Az orosz műkorcsolyacsapat a hétfőn véget érő csapatversenyt nyerte meg, megelőzve az Egyesült Államokat és Japánt. A NOB szóvivője, Mark Adams elmondta, hogy mivel sürgős, nem tisztázott jogi problémáról van szó, bővebb tájékoztatást egyelőre nem adhat.

„Adjanak oda minden érmet Kínának!” (?)

A rövidpályás gyorskorcsolyaversenyeken tapasztalt bíráskodás nem csak a magyarokat háborította fel (mint arról tegnapi lapszámunkban beszámoltunk, a Magyar Olimpiai Bizottság és a Magyar Országos Korcsolyázó Szövetség vezetői hivatalosan kezdeményezték, hogy vizsgálják felül a pekingi téli olimpia rövidpályás gyorskorcsolya férfi 1000 méteres versenyszámának döntőjében történeteket). A vegyes váltóban például az Egyesült Államok küldöttségének tiltakozása ellenére kizárták az előfutamban az amerikai váltót, hogy helyet szorítsanak Kínának a döntőben, amelyet utóbbi aztán meg is nyert. A férfi 1000 méteren pedig a kínaiak minden koreai ellenfelét kizárták az előfutamban, szintén vitatható döntések nyomán. A koreai olimpiai bizottság egyenesen a nemzetközi sportdöntőbíróshoz fordult az ügyben. „Adjanak oda minden érmet Kínának!” – írták a botrányos verseny után a szülői lapok.

Liu Shaolin Sándor a rövidpályás gyorskorcsolyázók 1500 méteres versenyének negyeddöntőjében olimpiai rekorddal jutott tovább a középdöntőbe. Fotó: MTI/Kovács Tamás

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Február 11., péntek:

* 19.55 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport +: Bukaresti Rapid 1923 – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK (1. liga, 26. forduló)
* 21.00 óra, M4 Sport: Újpest FC – Kisvárdai Master Good (NB I, 20. forduló)

Február 12., szombat:

* 14.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Konstancai Farul – FC Voluntari (1. liga, 26. forduló)
* 15.45 óra, M4 Sport +: Paksi FC – Gyirmót FC Győr (NB I, 20. forduló)
* 18.00 óra, M4 Sport +: Debreceni VSC – Mezőkövesd Zsóry FC (NB I, 20. forduló)

* 19.55 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport +: Medgyesi Gaz Metan – Kolozsvári CFR 1907 (1. liga, 26. forduló)
* 20.30 óra, M4 Sport: Puskás Akadémia FC – MTK Budapest (NB I, 20. forduló)

Február 13., vasárnap:

* 14.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Campionii FC Argeș Pitești – CS Mioveni (1. liga, 26. forduló)
* 15.15 óra, M4 Sport +: Budapest Honvéd – MOL Fehérvár FC (NB I, 20. forduló)
* 17.00 óra, DigiSport 1, Tele-

kom Sport 1, Look Sport +: Aradi UTA – Bukaresti Dinamo 1948 (1. liga, 26. forduló)
* 18.15 óra, M4 Sport: Zalaegerszegi TE FC – Ferencvárosi TC (NB I, 20. forduló)
* 19.55 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport +: Bukaresti FCȘB – Chindia Târgoviște (1. liga, 26. forduló)

Február 14., hétfő:

* 17.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Botosáni FC – Academica Clinceni (1. liga, 26. forduló)
* 19.55 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: CSU Craiova – Universitatea 1948 Craiova (1. liga, 26. forduló)

Buzdítás a betegek világnapján

Február 11-e a betegek világnapja, és idén is, akárcsak tavaly, világgjány hatása alatt vagyunk: sokan betegedtek meg, az elhunytak száma magas volt, sokunkat félelemmel töltötték el a hírek, és a türelmünk is elfogyott a sok korlátozás miatt.

Én mégis arra buzditom felebarátaimat: ne hagyjuk, hogy a félelem eluralkodjék rajtunk! Erősödjön a hitünk, és ezáltal a reményünk is!

„Majd ha véget ér lelkének gyötrelme, látni fogja a világosságot, és megelégedés tölti el.” (Iz 53,11)

Minden testi gyötrelme a lelket is megviseli. Ugyanakkor a betegség miatt nemcsak azok szenvednek, akiket ez közvetlenül sújt, hanem a hozzátartozók is.

Isten üzenete szerint azonban a gyötrelme véget ér, világosság és megelégedés követi. Ez az ígélet adhat reményt és erőt ahhoz, hogy a betegek, ápolók és gyógyítók ne adják fel a küzdelmet, és felismerjék a szenvedésben rejlő lehetőségeket az önzetlenségre, szeretetre, kitartásra és jóságra.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden szenvedő testvéremnek mielőbbi felépülést, valamint szeretteiknek, orvosaiknak és ápolóiknak kitartást!

Szeretettel

Sófalvi Sándor Szabolcs,
Marosszentgyörgy polgármestere

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

MAROSVÁSÁRHELYI CÉG HOLLANDIAI MUNKAPONTRA alkalmaz ASZTALOST, ÁCSOT. Amit ajánlunk: 15 eurós órabér. Tel. 0762-986-532. (22951-I)

BIZTONSÁGTECHNIKAI MUNKATÁRSAT és VILLANYSZERELŐT alkalmazunk. Az önéletrajzot az electrosec@rdslink.ro e-mail-címre várjuk. (66286-I)

A TIMKO alkalmaz 3-as fokozatú BETEGNYUGDÍJASOKAT és MUNKATÁRSÁKAT a pékségbe. Érdeklődni a Bodoni utca 85. szám alatt vagy a 0756-128-310-es telefonszámon. (66293-I)

A KOLOZSVÁRON TANULÓ DIÁKOKAT és OTT DOLGOZÓKAT azzal tudjuk segíteni, hogy olcsón a belvárosban, kertes házban lakhatást tudunk biztosítani. Itt a radioaktivitás nulla, a hang- és hőszigetelést parafaszőnyeg biztosítja. Tel. 0751-580-341. Prof. Szócs István. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VESZEK régi festményeket, képkereket, paraszttárgyakat, antik bútorokat stb. Tel. 0731-309-733. (14451-I)

ELADÓ hízott disznó és süldők. Tel. 0740-463-935, 0265/320-382. (14607)

ELADÓ garázs a Bodor Péter soron. Tel. 0746-205-009. (14822-I)

VESZEK hibás ATV-t, krosszt. Tel. 0746-398-799. (14841)

ELADÓ garázs az Argeşului utcában. Tel. 0770-467-268. (14844)

VÁSÁROLOK régi autót, hibás krosszmotort, ATV-t és fémtárgyakat ócskavasba. Tel. 0770-621-920. (14869-I)

LAKÁS

LAKÁST vásárolnék Marosvásárhelyen, kizárólagosan tulajdonostól. Érdekel eltartási szerződéssel vagy hasznélvezeti joggal megvásárolható lakás is. Bármilyen ajánlatot meghallgatok. Tel. 0745-928-205. (14431-I)

ELADÓ ház Eheden (Hodos), a 75. szám alatt, 6 ár belterülettel. Javítást igényel. Tel. 0365/422-022. (14848)

TÁRSKERESÉS

TÁGAS, meleg otthonomba várok egy számítógépezni tudó, okos, művelt úriembert, 60-70 életév között. Választ várok a szerkesztőségbe, a „Hol a boldogság mostanában?” jelígre. (14757)

ELVESZETT

ELVESZETT egy fehér-fekete foltos juhászkutya az Unirii negyedben, a remeteszegi temető környékén. Megtalálóját kérem, értesítsen a 0757-082-433-as telefonszámon. Jutalomban részesül. (-I)

MINDENFÉLE

GYERMEKSZERETŐ dadust keresünk hosszú távra Marosvásárhelyen. Tel. 0742-940-744. (14810-I)

MAROSVÁSÁRHELYEN és vonzáskörzetében tavaszi gyümölcsfajta szeszt és lemosó permetezést vállalok korszerű, jó minőségű szerszámokkal. Érdeklődni és előjegyezni a következő telefonszámon lehet: 0745-318-396, Szigeti Botond kertész-mérnök. (14782-I)

BUDAPESTI orvos idős édesanyja mellé keres március 20-ai kezdettel 2-3 hónapra középkorú, idősebb gondozónőt ápoló hölgy személyében. Napi díjazás 8000 forint, teljes ellátás, külön szoba. A Covid-oltottság feltétel. Érdeklődni a 00-36-304-2617-es telefonszámon. (14812)

ENGEDÉLLEL rendelkező szerelő víz-, gáz-, központi fűtéssel, padlófűtéssel, kanalizálással kapcsolatos sürgősségi eseteket vállal. Tel. 0770-905-315. (14739-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal ácsmunkát, bádógosmunkát, szigetelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0742-344-119, Bence. (14716-I)

MASSZÍROZÁST vállalom. Tel. 0745-953-932. (14569-I)

VÁLLALUNK villanszerelést, vízszelést. Tel. 0774-574-527. (14204)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ácsmunkát, teraszszigetelést, garázsfelújítást, csatornajavítást, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát, kerítéskészítést is. Tel. 0740-756-103. (14732)

VÁLLALUNK: festést, csatornajavítást, tetőjavítást, bármilyen javítást. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (14836)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést bármilyen anyagból, bádógosmunkát, -javítást mindenféle anyagból, bármilyen építkezési munkát és sürgősségi javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0721-841-390, Miklós. (14843)

IDŐS, ágyhoz kötött nő mellé gondozónőt keresünk Marosszentkirályra. Érdeklődni a 0741-365-957-es telefonszámon. (14855-I)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (14863-I)

CÉG vállal háztetőkészítést, tetőfedést, tetőjavítást, bel- és kültéri munkát, bontást, festést. Tel. 0774-574-527. (14869-I)

FAMETSZÉST, permetezést vállalom. Tel. 0770-621-920. (14869-I)

MEGEMLEKEZÉS

Az élet kegyetlen és mostoha, szeretni megtanít, de feledni soha.

Szomorú szívvel és a hiányérzet küzdelmével emlékezünk életünk legszomorúbb napján, február 10-én a felejtetetlen férjre, szerető édesapára, rokonra, barátra, kollégára, **RÁCZ FERENCRE** halálának 6. évfordulóján. Emlékét őrzi felesége, fia. Nyugodj békében! (14809)

Nem az a fájdalom, amitől könnyes lesz a szem, hanem az, amit magunkban hordozunk némán, csendesen.

Szívünkben örök fájdalommal emlékezünk február 13-án férjemre, **GYÖRFI JÁNOSRA** halálának 7. évfordulóján, húgomra, **KOVÁCS GYÖNGYIKÉRE** február 14-én, halálának 12. évfordulóján. Csendes álmuk fölött örökdjön szeretetünk. Szeretitek. (-)

Fáradt szívem hangosan dobog, Emléked árnya még mindig itt lobog...

Szél hozta húrokon felsír egy dal, Minden ritmusa szívembe mar. Megfáradt szívem hangosan dobog Teérted... ki hiányzik nagyon, Kit az idő múlásával sem feledek, S arra, hogy mennyire szerettelek.

Bennem most a magány dalol... Mert te már messze vagy... távol valahol...

Fájó szívvel emlékezem szerető férjemre,

MÁRTON SÁNDORRA

halálának első évfordulóján. Nyugodjon békében!

Bánatos felesége, Erzsike.

Már egy éve annak, hogy az örök álom lezárta a szemed, azóta is fájó szívvel említelek téged. Rátértél egy olyan útra, melyről visszajönni nem lehet, hozzád már csak a temetőbe mehetek. De ha mégis lenne egy irány, mely otthonod felé mutatna, tudom, jönnél, mert hozna a szeretet, hogy letöröld arcomról a könnyeket. De hiába minden könny. Téged visszahozni nem lehet, csak meg kell tanulnom élni nélküled.

Fájó szívvel emlékezünk

MÁRTON SÁNDORRA

halálának első évfordulóján.

Fia, Laci és menyje, Erika. Nyugodj békében, Édesapám! (14804-I)

Tudatom azokkal, akik ismerték és szerették

FODOR FERENCZNÉT,

a vajdaszentiványi születésű

MOLNÁR MÁRIÁT,

hogy február 15-én van halálának a huszadik évfordulója.

Bánatos szívű lánya, Julianna.

(14816)

„A mélybe csak tested merült el, csak ő tűnt el a föld alatt, de lényed lényege ezerfelé szóródva is köztünk maradt.”

Kegyelettel emlékezünk **SIKLÓDI ERNŐRE** halálának első évfordulóján. Márta, Boti és Márk. (14839-I)

Szomorú szívvel emlékezünk február 11-én a szeretett férjre, apára, nagyapára, apósra, **KOLLÁR ISTVÁNRA (Potyi)** halálának 8. évfordulóján. Emlékét szívünkben őrizzük. Szeretetei. (-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett

MIHÁLYI ANNA-MÁRIA

életének 55. évében, türelemmel viselt szenvedés után megpihent. Drága halottunkat 2022. február 12-én, szombaton 13 óra-kor helyezük örök nyugalomra a marosszentgyörgyi új temetőbe. Emlékét szívünkben őrizzük. Fájó szívvel búcsúzik férje, Vass Elek, fiai: Szilárd és Endre, valamint a gyászoló család. (14864-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

„Küzdöttél, de már nem lehetett, csend ölel át és szeretet. Örökké él, kit igazán szeretnek.”

Szívünkben fájdalom, lelkünkben gyász, mert hirtelen eltávozt a szeretett, mindig segítőkész jó barát.

Drága **SÁNDOR**, emléked örökké élni fog, míg vagyunk, gondolatban velünk leszel, mint a csapat többi, mennybe eltávozt tagja.

Bánatos feleségének, Böskének és szeretteinek vigasztalódást kívánunk ezekben a nehéz napokban.

A Nyárad-parti baráti kör tagjai. (-I)

A legszebb emlék a szeretet és a hála, melyet mások szívében hagyunk magunk után.

Kegyelettel emlékezünk **KERESZTESI KÁROLY BALÁZS** ny. tanító halálának 18. évfordulóján. Gondoskodó szeretete örökké velünk marad. Emléke legyen áldott! Szeretetei. (14868-I)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Katherine Webb Az angol lány

Anne Jacobs A villa lányai

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ÜZENET SZERETETTEL

f ÜZENET SZERETETTEL
 ☎ 0737-37 30 30
 📍 MAROSVÁSÁRHELY,
 PREDEÁL UTCA 12.,
 540 345
 ETV ERDELYI MAGYAR
 TELEVÍZIÓ

therezia® Mezőpaniti tejtermékek...

MCA Health Care ORVOSI LABORÁTORIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel februárra, ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

Várjuk Önöket!

A Mureș Insolvency SPRL – Marosvásárhely, Ghe. Avramescu u. 4. szám –, az újraszerveződés alatt álló adós **Foraj Sonde Rt.** csődbiztos nyilvános árverést szervez az alábbi javak eladására:

- 78 db szállítóeszköz egyenként, kikiáltási ár: 2.875.156,95 lej + héra
- Együtt adódik el két földterület Nagyernyében, telekkönyvszámuk: 50576 és 50580, összterület 8200 négyzetméter, kikiáltási ár: 437.039 lej + héra.
- Öntőformák egy tömbben, legkevesebb 40.000 lej + héra értékben
  - 166-féle cserealkatrész Drillmec fúróberendezéshez. Kikiáltási ár 281.560 lej + héra.
  - 206-féle top drive Tesco cserealkatrész. Kikiáltási ár 264.627 lej + héra.
  - 740-féle más cserealkatrész. Kikiáltási ár 1.044.836 lej + héra.
  - 48-féle cserealkatrész PVC-nyílászárókhoz. Kikiáltási ár 26.673 lej + héra.

A javak teljes listája megtalálható a www.licitatii-insolventa.ro, a www.smdamures.ro és a www.olx.ro web-oldalokon, illetve a csődbiztos székhelyén.

A nyilvános árverésre február 18-án 13 órától kerül sor a csődbiztos székházában, és hetente megismétlik péntekenként, ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát, a részvételi díjat, és megvásárolják a feladatfüzetet 24 órával az árverés kezdete előtt.

Bővebb felvilágosítás a csődbiztos 0265/269-700, 0745-146-096 vagy az adós cég 0736-444-657-es telefonszámán.

Nyáradkarácson Község Polgármesteri Hivatala

– Nyáradkarácson 166. szám, Maros megye, adószám: 4323187,
tel. 0265/332-112, fax: 0265/332-113, e-mail: craciunesti@cjmures.ro –

zárt borítékos, nyilvános versenytárgyalást szervez egy 172,3 négyzetméteres ingatlan és a hozzá tartozó 1020 négyzetméteres terület bérbeadására Nyáradkarácson község közterületén, Káposztásszentmiklós 92. szám alatt (Maros megye).

A licitátorokat az érdeklődők ingyen beszerezhetik a Nyáradkarácsoni Polgármesteri Hivatalban.

Az ajánlatokat egy példányban 2022. március 8-án 12 óráig lehet benyújtani a hivatalban.

Az ajánlatokat tartalmazó borítékokat március 9-én 12 órakor bontják fel.

Bővebb felvilágosítás a 0265/332-112-es telefonszámon vagy a hivatalban.

Bodó Károly Gyula polgármester

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro